

O imenu SLOVANI

»Največ sveta otrokom sliši Slave ...«

France Prešeren

Kateri Slovenec ne pozna te vrstice iz *Uvoda h Krstu pri Savici!* France Prešeren je s podobnim izrazom tudi v *Zdravljici* prispeval, da je to najbolj znana razlaga imena **Slovani**. Oglejmo si še ostale

...

Veda o zgodovini besed, posebno njihovega izvora in pomena, tj. etimologija [1], bi morala biti samo akademska, znanstvena zadeva. Vendar pa ni tako. Nastanek in razvoj plemena, ljudstva, naroda in skupine narodov, tj. etnogeneza [1] je neločljivo povezana z etimologijo njihovih imen. Etnogeneza je zgodovinski proces, ki je najtesneje povezan tudi s politiko, v preteklosti, sedanjosti in v prihodnosti. To odseva tudi navedeni Prešernov verz.

Ta politična stran je posebej značilna za etimološke raziskave o imenu Slovanov. Pri tem niso toliko spolitizirane slovanske razlage imena, kolikor so spolitizirane tuje. Lahko celo trdimo, da je slovanska stran te zadeve bolj obramba in odgovor na tuje razlage. Te segajo od mogoče resnično le znanstvenih poizkusov prek razlag, ki so popolnoma nesmiselne, pa do takih, ki jih lahko označimo le kot povsem politično propagandne ali celo namenoma žaljive. Ostali, tudi nekateri naši avtorji, jih posnemajo nekoč morda iz samoobrambe in političnega pritiska danes pa iz „politične uvidevnosti“. Zaradi tega je tudi več zadevnih tujih del, kakor pa tistih s slovanske strani. Ne pozabimo, da so bile te tuje razlage in z njimi povezana psevdoetnogeneza Slovanov glavna vsebina fašističnega in nacističnega propagandnega stroja v drugi svetovni vojni.

V času hladne vojne so bile te razlage dobrodošla politična protislovanska (tj. protikomunistična) propaganda, ki jo danes nekateri krogi nadaljujejo malo bolj prikrito. To je razvidno iz dnevnega tiska. V uglednih knjižnicah zahodnoevropskih visokošolskih zavodov najdemo tudi najbolj nesmiselna dela v tej smeri, če so le izpod zahodnega peresa ali tipke. Slovanska dela, tista politično konformna, najdemo samo v slavistiki posvečenih oddelkih ali pa sploh ni najti ničesar. Viri, ki jih navaja večina zahodnih del, se v glavnem začnejo in končajo pri Šafariku [2].

To stanje lahko spodbudi vsakogar, ki se hoče seznaniti z dejstvi, da se poglobi v dotične vire. Ti so spoštovanje vzbujajoče debele knjige, polne podrobnosti, in dajejo vtis, da zaradi dreves ni videti gozda. Kot povsod v znanosti pa velja če so o nekem problemu napisane debele knjige, potem je ta problem še zelo daleč od rešitve. Drugo, kar nepoklicnega pustimo izraz amater ob strani, saj vsebuje preveč čustven zven (ne)zgodovinarja ali pa (ne)jezikoslovca naravnost izziva, so navajanja istih zgodovinskih virov, letopisov, potopisov ipd., ki jih ihtavi strokovnjaki uporabljajo vsak po svoje, da bi svojim kolegom dokazali ravno nasprotno, kot so bili ti že prej „dokazali“.

Pri tem pade v oči prav neverjetno število sklepov pri ključnih zgodovinskih „ugotovitvah“, oblikovanih z besedami *drugače to ni sprejemljivo, je lahko samo tako, je bolj ali manj verjetno* in podobno, pa čeprav za svoje trditve ne morejo navesti nikakršnih dejanskih dokazov. Naravoslovno izobražen človek, tuda tak z najbolj površno izobrazbo, tega ne more sprejeti. Bolje bi bilo reči tako je bilo, ker nam je tako bolj všeč ali pa tako ustreza našim gospodarjem. To je posebno značilno za nemško zgodovinopisje in jezikoslovje. Le redki so iz tega kroga, ki to priznavajo [3]. Seveda to ne pomeni, da na naši strani ni tudi takih del. So pa veliko bolj nedolžna.

V naslednjem bomo pregledali dosedanje razlage o imenu **Slovani**. Pregled nikakor ni popoln, vendar pa vsebuje razlage, ki jih večina najpogosteje navaja ali pa so pomembne za oceno sodobnega političnega stanja. Mogoče bo bralcu tudi kaj preveč dolgočasno, saj moramo zaradi nepristranosti in popolnosti včasih ponoviti že znano. S spremno kritično besedo pa bomo verjetno povedali tudi kaj novega.

Na splošno bolj ali manj velja mnenje, da se pri vsaki razlagi imena Slovanov pojavljajo etimološka, semantična kakor tudi zgodovinska protislovja [*]. Ta bomo poskusili na kratko obrazložiti.

Smisel tega celotnega spisa je tudi podati novo razlago imena **Slovani**. Tu in tam si bomo prav tako ogledali razlago kakšne druge besede, da bi zaokrožili naše trditve ali pa odstranili stare „klišeje“.

Jezikoslovna orodja predvsem uporaba pravil o glasovnih spremembah so privedla do ugotovitev, ki so bolj ali manj splošno sprejete, vendar pa prevladuje mnenje, da razlage še vedno niso povsem zadovoljive. Zaradi tega bomo uporabili iste metode, kot sem jih uporabil v [4]. Naj ponovim glasovni premik je bil zelo uspešen pri raziskavi razvoja indoevropskih korenov, vendar pa je lahko tudi zmoten zaradi neprilagodljivih šem. Besedne korene na ta način le sami zgradimo in so zaradi tega umetni. Temu se bomo pri novih razlagah izogibali. Za nas ne bo imel posebne veljave pojem razlike med besedo in besednim korenem.

Sanskrt [**] in slovenščina sta naravno nastala, obstajajoča jezika. Sanskrt je star nekaj tisočletij in je zaradi tega najbolj podoben domnevemu indoevropskemu jeziku ali prajezikom. Slovenščina je dokazano zelo stara [5,6] in vsebuje pogosto v skoraj isti ali rahlo spremenjeni obliki veliko besed (odvisno od vira do 30% [7]) s skoraj istim ali podobnim pomenom kot v Sanskrtu.

Iskali bomo besedne korene in ustrezne pomene kakor tudi pomen njihovih zloženek v sanskrtu ter slovenskih sorodnic v pomenskih zvezah. Tako nam bosta oba jezika orodje za oceno razvoja, ki ga lahko jemljemo, da je najbližji dejanskemu.

Med besedami katerega koli jezika se najdlje ohranijo lastna imena v prvotni ali tej podobni obliki [4] to dejstvo bomo upoštevali tudi tukaj.

Pradomovina Slovanov

DNK genealogija [*] Y-kromosoma je omogočila pridobiti naslednja spoznanja o pradomovini Slovanov in o njihovi etnogenezi:

- Pretežno protoslovanski osnova (haplogrupa R1a1) je bila od začetka nove kamene dobe (od približno 11,600 let) razširjena po vsej Evropi in njen jezik je odgovarjal ProtoIE [***] jeziku.
- V Evropi obstoja slovanska jezikovna skupnost od nove kamene dobe (od približno 5500 let).
- Današnji slovanski narodi živijo na ozemlju, na katerem so se razvijali od nove kamene dobe, tazen manjših kasnejših premikov na večinoma mejnih področjih.
- Divje tolpe so se kot priseljenci (haplogrupa R1b1) iz Afrike čez Gibraltar (pred približno 4500 leti) razširili v zahodno Evropo in so prvotno domače prebivalstvo večinoma pomorili, zasušnili ali pa pregnali. Pomešali so se z ostankom prvotnega domačega prebivalstva in so tako predniki sedanjih zahodnoevropskih narodov. Tako so pridobili svojo „plemenito“ belo polt in iz mešanice njihovih neindoevropskih (ne-IE) prajezikov z slovanskimi prajeziki so nastale njihove sedanje IE jezikovne skupnosti.

–

Ta spoznanja so razčistila in razveljavila vse tuje teorije o pradomovini in etnogenezi Slovanov, njihovega poimenovanja, kakor tudi o izvoru njihovih jezikov. Te teorije ne bomo zamolčali, temveč jih bomo navedli ali pa vsaj omenili, tako da jih pojasnimo in pokažemo ozadje njihovega nastanka.

Ime Slovani

Pregled oblike imena in njegovih sorodnic v najbolj znanih slovanskih jezikih [8] kakor tudi razvojno pomembnih vzporednic v nekaj drugih jezikih je podan v razpredelnici 1. Prazna polja ne pomenijo povsod, da ustreznica ne obstaja, marveč le, da ni pomembna za naše nadaljnje razpravljanje.

Razpredelnica 1 : Pregled oblik imen in njihovih sorodnic v najbolj znanih slovanskih jezikih.

jezik	Slovan	Slovenec	Slovak	beseda	črka	slovó	slava	
slovensko	Slovan	Slovenec	Slovak	beseda	črka	slovó	slava	
hrvaško	Slaven	Slovenac [Slavonac]	Slovak	riječ	pismenka slovo	oproštaj	slava	
srbsko	Sloven	Slovenac	Slovak	reč	slovo	oproštaj	slava	
makedonsko	Словен	Словенец	Словак	збор	буква	разделба	слава	
bolgarsko	Словен	Словенец	Словак	слово	буква	раздяла	слава	
poljsko	Slowianin	Slowen	Slowak	slowo (biesiada)	czcionka	pozegnanie	slawa	
lužiško				slowo	pismik	boženje	slawa	
polabsko	Slüövenske			slüvü				
češko	Slovan	Sovinec	Slovák	slovo	litera	rozchod	slava	
slovaško	Slovan	Slovinec	Slovák	slovo	litera	rozlucenje	slava	
st. rusko	Словене	Словяне		слово			слава	
rusko	Славянин	Словенец	Словак	слово	речь	буква	прощание	слава
ukrajinsko	Слов'янин	Словенець	Словак	слово	слово	буква	прощання	слава
belorusko				слово	боукваед	бывай	слава	
staro cerkveno slovansko	Словѣне			глаголь	літара	здароў	слава	
protoslovansko	*Slovenińъ			слово	боукъве		слава	
litvansko					žodis	raide	šlave	
latvijsko					vars	burts	slava	
proto-baltoslovanska rekonstr.				slouo				
starogrško	σθλαβηνοί			λυγος			κλσος	
staroindijsko							zravas	
avestinsko							sra vah-	
staroirsko							clu	
indoevr. koren	*slauos						kleu(H)-	
(rekonstrukcija)							o (kleu- Hs-??)	

Troje glavnih postavk izvaja ime **Slovani** iz besede **slovo**, iz besede **slava** in iz latinske besede **sclavus** (suženj). Zato sta v razpredelnici 1 besedi **slovo** in **slava** kakor tudi nekaj njunih sorodnic. K njima in k besedi **sclavus** pa se bomo vrnila kasneje.

Najstarejši ohranjeni starocerkvenoslovanski zapisi so iz 10. in 11. stoletja. Zapustili so nam jih slovanska apostola Ciril in Metod [9] ter njuni učenci. Njuno misijonarsko poslanstvo je bilo v letih 862/863 na Moravskem pri knezu Rastislavu. Jezik in pisavo glagolico sta učila na velikomoravski akademiji (Velkomoravské učilište). Oboje so uporabljali za vladne in verske zadeve med letoma 863 in 865, nakar so akademijo uničili Germani. Svoje delo sta apostola nadaljevala pri knezu Spodnje Panonije Koclju; njuni učenci pa kasneje še v Preslavu in Ohridu, kjer so uvedli cirilico. Tako so najstarejši ohranjeni zapisi imena Slovani v današnji obliki v starocerkvenoslovanščini in iz te dobe. Splošno mnenje je, da so takrat govorili precej enoten slovanski jezik in da so posamezni slovanski jeziki nastali šele po 9. stoletju. Cirilica je zelo natančna pisava, zato sta zven in izgovor strocerkvenoslovanščine jasna [10]. Bor meni, da apostola tega slovanskega jezika nista priredila, marveč da je jezik večinoma več stoletij starejši [11]. Potemtakem bi to še posebej veljalo za ime etnije. Brez dvoma pa sta „potujčeno”, sedanjemu imenu najbližjo obliko zabeležila že Armenec Mojses iz Chorene (l. 407-433) in Jordanes (l. 552), pa tudi Ptolomej (2. stol.), seveda precej spremenjeno. Sporno je, ali je pomen besede **cluveni** v etruščanskem napisu na pyrgijskih zlatih ploščicah (6. ali 5. st. pr. n. št.) ime, ki naj bi bilo povezano s Slovani. Vprašljivo je tudi, ali ime vasi v Noriku **Solvense**, ki jo omenja Plinij (1. st. p. n. št.), izvira iz imena **Slovinci**, tj. **Slovani** [12]. Ime samo pa je veliko starejše; to bomo tudi dokazali. Njegova starost in navzočnost v vseh slovanskih jezikih pričata, da je samooznaka.

Protoslovanska kakor tudi indoevropska rekonstrukcija [13, 14] sta umetni in sta prav klasičen primer jezikoslovne zagate. Beseda **beseda** pa samo še dodatno kaže razliko v razvoju slovanskih jezikov, saj v vsakem pomeni nekaj drugega, vendar sorodnega. Tudi **črka** in **slovó** sta pomensko precej različni besedi v posameznih slovanskih jezikih. Izraz za **slavo** pa nas ne more presenetiti je zelo star in prav neverjetno dobro ohranjen v skoraj isti obliki v vseh slovanskih jezikih.

Vidimo, da sta v vseh različicah imena **Slovenec** nespremenljivo navzoča soglasnika **sl** in soglasnik **v**, nato pa soglasnik **n**. Slednjega ni le v imenu **Slovak**. Samoglasniki pa so precej spremenljivi. Spremembe **o** v **a** ali pa obratno, kakor tudi med drugimi samoglasniki, so značilne za razlike med slovanskimi jeziki in njihovimi dialekti. Tako je tudi z imenom **Slavonac**, seveda ime za slavonske Hrvate, ki ga zaradi zelo ozke sorodnosti ne omenjamo posebej. Končnice pa so si seveda podobne ter so značilne za vsak jezik posebej. Ime **Slovenec** je pravzaprav jezikovno “težje” kot **Slovan**. Vsebuje več črk in je zato tudi boljše merilo. Kolikor je beseda krajša, toliko je manj veljavna za oceno nekega razvoja, saj je kratka črkovna vrsta statistično bolj verjetna kot pa dolga.

Ime **Slovenec** najdemo izključno na meji slovanskega z neslovanskim svetom. Tako je to tudi veliko bolj verjetno ime, ki je vplivalo na tuje poimenovanje Slovanov. Pripona **-ec** je običajna pri izpeljavi samostalnikov iz glagolov; npr. gledalec, poslušalec, pevec itd. V tem primeru je **sloviti Slovenec** ravno tako kot peti pevec. To ni posebnost slovenskega jezika, saj je na primer slovenski Jugoslovan v ruščini Jugoslavac (Югославец).

Torej lahko napišemo medjezikovno nespremenljivko iz imena **Slovenec** kot **sl-v-n-(c,k)**, kjer pomišljaji pomenijo spremenljive samoglasnike ali pa dvoglasnike. Tako nam bo ime **Slovenec** merilo za oceno med različicami imena **Slovani**.

Zgodovinske različice poimenovanj Slovanov

Samo našteji jih bomo. Podrobnosti seznam dokumentov, kronik in njihovih avtorjev bralec lahko najde v [7, 15, 16, 17, 18].

Različice imen za Slované v grških virih do leta 1025 (razen tistih o Venetih) po „abecednem” redu in s približnim številom letopisov, v katerih so ta imena zabeležena, so [17]:

Ἀθλάβοι 1, ἀσκλαβηνο 1, εἰσλαβίνετξα 1, ἐσθαβῶθην 1, ἐσθλαβῶθην 1, ἐσθλαβωμένος 1, θλαβικός 1, θλαβινός 1, κλαύνοι 1, Λαβίνετξα 1, Σαβήνοι 1, Σθλαβηνοί 1, σθλαβηνοί 2, Σθλαβησιάνοι 5, Σθλαβιανοί 1, σθλαβικός 3, Σθλαβινίαι 1, σθλαβίνικος 1, σθλαβινικός 1, σθλαβινικός 2, Σθλαβίνοι 15, σθλαβινός 1, Σθλάβοι 7, Σθλάβος 2, σθλαβενικός 3, Σθλοβενοί 1, σκαβικός 1, Σκλαβάρχοντες 1, Σκλαβηνία 4, Σκλαβηνίαι 7, σκλαβενικός 1, Σκλαβηνιστ 1, Σκλαβήνσι 7, Σκλαβηνσί 51, σκλαβηνός 10, Σκλαβησιάνοι 1, Σκλαβησιανοί 1, σκλαβικός 5, σκλαβιναριος 1, Σκλαβινία 2, Σκλαβίνιαι 1, Σκλαβινίαι 9, σκλαβινικαριος 1, σκλαβίνικος 1, σκλαβινικός 1, Σκλαβίνιοι 3, σκλαβινισιος 1, σκλαβινισκιος 1, σκλαβινιστή 1, σκλαβινιστί 1, Σκλαβίνοι 32, Σκλαβίνοι 13, σκλαβίνοι 1, σκλαβίνος 2, σκλαβίνος 2, Σκλαβινός Σκλαβινίοι 7, Σκλαβισία 1, Σκλαβισιάνοι 1, Σκλαβισιανοί 1, Σκλαβογενής 1, Σκλάβοι 64, Σκλαβοί 4, Σκλαβόοι 1, Σκλάβος 8, Σκλαβουνοί 1, Σκλαβοῦνος 1, σκλαβῶνοι 1, σκλαηνοί 1, , Σκλαυηνία 2, Σκλάυηνοι 1, Σκλαυηνοί 20, Σκλαυηνός 1, Σκλαυινία 1, Σκλαυινίαι 4, Σκλαυίνοι 1, Σκλαυινοί 14, Σκλαυινός 3, Σκῦθαι Σκλάβοι 1, Σκλαβήνοι 1, Σκλαβίνετξα 1.

Prav tako v latinskih virih do leta 900 po abecednem redu s približnim številom letopisov [18] :

clai 1, esclai 1, esclavi 1, exclaveni 1, flavi 1, isclai 1, scaui 2, scavani 1, scavi 2, scavii 1, schlavi 1, sclabi 2, sclabus (?) 1, sclafi 1, sclauani 2, sclauanii 1, sclaucrus 1, sclaueni 1, sclai 32, sclauiani 1, sclauin... 1, sclauini 2, sclauinienses 1, sclauinus* 1, sclauis 1, sclauus 2, sclavani 2, sclavanii 1, sclaveni 6, slaves 1, sclavi 239, sclavini 6, sclavitini 1, sclavonenses 1, sclavones 1, sclavoni 1, sclavunus 1, sclavus 4, sclawi 1, scovi 1, slavi 12, slavani 1, slavi 26, slawi 2, slaws 1, slcavi 1, solani 1, zlaveni 1, slaus 1, slawus 1, alani 1, avari 1, gothi 2, guandali 1, guenedi 1, guinedes 2, guinedi 1, guinidi 2, guinidini 1, hunni 1, huninidi 1, hwinidi 1, inmidi (?) 1, umid 1, uuandali 1, uuinades 1, uuinedi 1, uuinida 2, uvinedi 1, vandali 4, vandalici 1, venedi 2, venethae 1, venethi 2, veneti 1, venetiae 2, venetiani 1, venetii 1, vinedi 1, vinidi 2, vionudi 1, vuinedi 1, vuinidi 1, vvinidi 1, vvinit 1, wandali 5, wandalitae 1, wandalus 1, wandelici 1, wenedi 3, wenedus 2, wimodii 5, windi 1, winedi 3, winedus 1, winethi 1, winida 1, winidi 26, winidones 1, winithi 2, winiti 1, winnetes 1, winodi 2, wynidi 1, winuli 2.

število letopisov je približno, ker ne vemo:

- koliko letopisov je bilo dejansko, vemo samo za ohranjene;
- koliko letopisov je resnično originalnih (pomislimo samo na dvajset tisoč lažnih nemških [19]);
- koliko letopisov je bilo preprosto prepisanih, vir pa je pravzaprav en sam;
- koliko je različic samo zato, ker je vsak kronist pisal po svoje;
- vsi viri so pravzaprav najmanj iz druge, če ne iz tretje roke;
- več različic je lahko tudi v istem viru, ki je tako štet večkrat.

Tako nam vse te različice in njihova pogostnost rabijo samo za pregledno oceno oblike različice in za njeno uporabo. Najbolj važne različice, četudi z najnižjo številko v zgornjem seznamu, so tiste najstarejše, nato tiste, ki so najbližje resničnemu imenu, sledijo mu pa najbolj pogoste.

Pri grških virih moramo upoštevati, da se kljub grškim sredozemskim in črnomoškimi kolonijam ime Slovanov z glasom *s* v začetku pojavi pozneje kot različice za ime **(H)Enetoi**, to pa kaže na določeno duševno razdaljo piscev do Slovanov, ki je sploh značilna za odnos starih Grkov do barbarov. Različice s **sths**o starejše kot tiste z **sklin** jih lahko prištevamo prej k bizantinskim kot pa h grškim. Te kažejo na dejstvo, da so bili Slovani prebivalci na področju Bizanca, saj je bila daljša oblika, to je ime **Slovani** in

ne **slav-**, izvor pretežno vseh grških različic. Izvor kratkih oblik si bomo ogledali kasneje. Različice kažejo tudi to, da je ime res slovanska samooznaka v grščini ni bilo nobene podobne besede. Kasneje bomo tudi poizkušali najti odgovor na vprašanje, zakaj se je uveljavila začetnica **skl** ne pa kaj drugega, kot je npr. **sth-**.

Pregled naštetih imen po zgornjih merilih nam daje naslednje:

Σθαβηνοί 1 Σθαβίνοι 15 Σκλαβήνσι 7, Σκλαβηνσί 51, σκλαβηνός 10 Σκλαβίνοι 32, Σκλαβίνοι 13
Σκλάβοι 64, Σκλαβοί 4, Σκλάβος 8, Σκλαυηνοί 20, Σκλαυινοί 14

(pribl. Sthlabenoi, Sthlabinoi, Sklabensi, Sklabensi, sklabenos, Sklabinoi, Sklabinoi, Sklaboi, Sklaboi, Sklabos, Sklauenoi, Sklauinoi)

V teh besedah sta jezikovni stalnici **sth**l**-b-nin skl**b**(u)-n-**. Navzoče so tudi npr. kratke oblike Σθλάβοι 7, Σθλάβος 2, Σκλάβοι 64, Σκλαβοί 4, ki dajo stalnici **sth**l**-bin skl**b**-**. Končnic ne upoštevamo, te so popolnoma lastne grščini.

Oglejmo si bolj natančno latinske vire. Ti vsebujejo tudi podatke iz grških virov, posebej pa je zanimiva povezava z Veneti, Vandali ipd. Iz zgornjega seznama različic dobimo razpredelnico 2.

Iz te razpredelnice dobimo naslednje jezikovne stalnice:

<i>cl,sc,scl,sl</i>	<i>u,v,b,w-</i>	
<i>cl,sc,scl,sl</i>	<i>u,v,b,w</i>	<i>n,(t)-</i>
	<i>u,v,b,w,gu,hu,hw</i>	<i>n,m t,th,d -</i>

ki dajo skupaj:

<i>cl,sc,scl,sl</i>	<i>u,v,b,w,gu,hu,hw</i>	<i>n,m t,th,d -</i>
---------------------	-------------------------	---------------------

Zanimiva je tudi delitev na **cl, sl** in **sc, scl**, med njimi pa na tiste z in brez **n**.

Verjetno je različic manj, kot pa je videti na prvi pogled. Nekaj jih je zelo verjetno nastalo samo z različnim načinom zapisa istega imena. Seveda tega za posamezno različico ne moremo točno ugotoviti. Tudi to, kako je kronist "slišal" ime, je prineslo marsikatero različico. Za naslednje razlage to ni toliko pomembno, saj so osnovne glasovne lastnosti v zapisih povsod ohranjene. Pa si oglejmo kronološko najvažnejše primere [15] ter dodajmo še arabske oznake in imena sosedov za Slovane ali pa za katerega od slovanskih narodov (razpredelnica 3).

Vse to lahko primerjamo s stalnico **sl-v-n-(c,k)** in z zgornjimi soglasniškimi skupinami. Seveda ne pozabimo, da se nahaja večina teh kronološko naštetih imen tudi v prejšnji razpredelnici 1. Naslednja razpredelnica 4 pa nam omogoča videti bolj zgoščeno primerjavo imen iz najvažnejših virov. (V zadnjem stolpcu so pripombe za primerjavo; da pa ne bi izgubili pregleda, so vnešene skupine stalnic iz prej naštetih grških in latinskih različic.)

Iz razpredelnice je razvidno že znano dejstvo, da imajo vsa ta imena isti izvor [20]. V zadnjem stolpcu so večinoma končnice, ki so odvisne od jezika, v katerem je bilo ime zabeleženo. V soglasnikih **c(k),th,t** in **d** lahko nedvomno slišimo glasovni premik enega samega soglasnika, v nekaj primerih pa je zagotovo vzrok samo različna pisava. V skupini s samoglasnikom in **v,w,u** in **b** spoznamo betatizem.

Skupin soglasnikov *sl, cl, st, scl, skl, sthl, sgl, skl, s-q-l* in *s-lj* pa ne moremo pojasniti samo z glasovnim premikom. Ta je navzoč pri *sl* in *cl* mogoče je razlika samo v pisavi. Zanimivo je, da razlaga imena **cluveni** pravzaprav ne izključuje samopoimenovanja. Težko pa nadaljujemo pri *st* ali *sthl*. Skupine *scl, skl, sgl* in *s-q-l* so med seboj nedvomno sorodne, a glasovno so precej daleč od *sl*. Najstarejša imena so večinoma tvorjena iz zadnjega dela imena **Slovani**, mlajša pa iz prednjega dela. Razliko med njimi premosti Jordanes [21], kar vodi k najverjetnejši razlagi [22]: **Slovani, Slo-Veneti** in **Slov-Anti**.

Seveda moramo odgovoriti še na naslednje ugovore ali vprašanja:

- Nekatera teh imen so res sorodna, vsa pa ne.
- Imena **Veneti, Enetoi, Henetoi, Uenedai, Ouenetai** so pravzaprav isto ime, ki pa je “večkrat” neodvisno uporabljeno (merfach belegt [23]).
- Ime **Veneti** je prešlo na Slované od istoimenih Keltov, ker so Slovani prišli iz iste smeri in so jih asimilirali [24].
- Ime **Wenden** in podobno nima ničesar opraviti z Veneti, nomadski Slovani so ga dobili od Germanov kot **Weidende** (pasoči, *weiden* pasti, *Weide* paša) [25].
- Ime **Veneti** so kronisti pomotoma pripisali Slovanom [26].
- Ime **Slovani** je nastalo iz grškega **sklabenoi** kot zemljepisna oznaka [27].

Vidimo, da je večina teh imen tvorjena iz treh soglasnikov, ločenih s samoglasniki, lahko pa je prvi soglasnik tudi skupina soglasnikov, ki jih štejemo za enega. Račun variacije [28] nam omogoča izračunati verjetnost za naključno podobnost imen. Vzemimo, da je najmanjše možno število soglasnikov v jeziku 20, pa dobimo za skupino treh soglasnikov verjetnost 1:6840; pri n-imenih je verjetnost 1: 6840 exp (n-1). Tako je pri treh imenih verjetnost že manjša od 10 exp (-6).

Enak računski postopek uporabimo tudi pri imenu, ki je „večkrat uporabljeno”. V današnjih strokovnih slovarjih katerega koli jezika najdemo najmanj 20 000 besed. Z velikim podcenjevanjem prednikov katerega koli naroda vzemimo, da je bilo v vsakdanji uporabi približno 5000 besed. Od teh naj bi bilo verjetno pod spodnjo mejo dejanskega števila 100 besed primernih za samopoimenovanje. Tako lahko trdimo, da je največja verjetnost, da bi dva naroda neodvisnih in različnih jezikov imela pomensko isto poimenovanje 1:100 (in tja do 1:5000). Za isto glasovno vrednost imena s tremi soglasniki pa imamo zgoraj verjetnost 1:6840. Ti dve verjetnosti se seveda množita, torej imamo zopet red velikosti verjetnosti nekaj okrog 10 exp (-6), pri treh pa 10 exp (-12) in tako dalje ...

Vidimo, da sta prva ugovora popolnoma nesmiselna. Bralcu prepuščam zaključek o strokovnosti profesorjev zgodovine in jezikoslovja na nemških kakor tudi avstrijskih visokih šolah.

Podobno je tudi z znanstvenostjo trditve, da so prišleki dobili ime nekega keltskega naroda, ki so ga preplavili in asimilirali kar je zopet trditev nemških zgodovinarjev. Seveda pa ne pojasnijo, zakaj imajo ugrofinski narodi isto (ob razlikah, lastnih vsakemu od njihovih jezikov) ime za Slované. Pri tem so neposredni sosede Slovanov, vsi pa ne Germanov a kljub temu naj bi od slednjih prevzeli ime za Slované. Seveda je to še posebej nenavadno, ker Slovani zanje ne „bivajo” v isti smeri.

Enako tudi glede imena **Wenden Weidende**. So to ime ugrofinski narodi prevzeli od Nemcev, s katerimi so prišli v dotik veliko pozneje kot pa s Slováni?

Tudi razlaga, da je enačenje Venetov in Slovanov napaka kronistov, ne drži. Enačenje je pogosto, napaka pa bi pomenila, da so lahko tudi ostali podatki vira napačni. Kar pač komu ustreza, je pravilno, kar pa ne, je napaka! Semkaj sodi zlasti kritika Jordanesa, ki naj bi bil zelo slab kronist. Dober pa naj bi bil za dokazovanje slovanske selitve prav pomilovanja vredna je risba Balkanskega polotoka z Jordanesovim očesom tam nekje pod Rodopi [27]. Tako naj bi videl le, da Slovani prihajajo s severa, izza treh gorskih grebenov Rodopov, Balkana in Karpatov ni pa videl, da ostala Evropa prav mrgoli od Germanov. Te seveda komajda omenja in jih ima za zelo nejunaške v primeri z drugimi [29].

Značilno za večino mlajših zgodovinskih virov je, da je ime vedno dano z glasovnim parom **sk-**, pri starejših tudi **stali** pa samo **s-**, najmlajši pa uporabljajo tudi slovanski **slin** izpuščajo zadnji del imena. Slovanski **sl** naj bi bil v grščini iz jezikovnih razlogov grščina nima glasovne zveze **sl** spremenjen v **stl**, **sthl** ali pa **skl** [2 in drugi].

Edina skupina narodov, ki je prevzela za svoje skupinsko poimenovanje tuje ime, so Germani, in to po rimski zemljepisni oznaki, nastali iz posmehljivega latinskega prevoda pomena imena Raetov [4]. Romani so ga „zgodovinsko naravno“ podedovali in Kelti obdržali, obe poimenovanji pa sta za večino zadevnih narodov le nadnarodna tuja oznaka. Germani sami se tako niso nikdar imenovali. čeprav je izvor imen jezikoslovno še vedno sporen bolj iz političnih kot iz jezikoslovnih razlogov je potek poimenovanja zgodovinsko popolnoma jasen in ima tudi svoj politični vzrok. Nekateri poizkušajo prenesti [27] na Slovane omenjeno germansko „posebnost“, a to zaradi slovanskega samopoimenovanja ni dopustno. Tako je tudi trditev, da so Slovani prevzeli ime po grškem **sklabenoi** kot bizantinsko zemljepisno oznako, nesprejemljiva.

Ime Slovani po Lozinskem

V naslednjem bolj ali manj na kratko povzemam odlično razpravo Lozinskega [30] o različnih razlagah izvora imena **Slovani** kakor tudi njegovo različico razlage. Njegova razprava je posebno važna ne toliko zaradi sklepa, ki je, kakor bomo dokazali, zelo verjetno napačen, marveč zaradi načina. Je eden redkih, ki imena ne izvaja le z jezikoslovne ali pa le z zgodovinske strani, ampak upošteva vse njemu znane možne vplive brez kakršnih koli pristranskih nagibov. Bralec lahko vire najde v izvorni razpravi. Lozinski meni, da izvor imena **Slovani** doslej ni bil nikdar popolnoma zadovoljivo pojasnjen. Sam v svoji razlagi išča iz protoslovanske oblike **slovenin***. Iz razpredelnice vidimo, da to obliko imena uporabljajo pretežno Rusi, Poljaki in Bolgari. Dodal bi, da je ta oblika kot protooblika imena Slovani nesprejemljiva, saj ostaja pomen prvobitne besede nejasen.

Troje glavnih postavk izvaja ime **Slovani** iz besede **slovo**, iz besede **slava** in iz latinske besede **sclavus** (suženj). Vse te razlage pa vsebujejo etimološka, semantična in zgodovinska protislovja.

Izpeljava imena Slovani iz besede **slovo** v pomenu **besede** je po Lozinskem nelogična.

Skupino jezikov moremo komajda označiti s samostalnikom **beseda**. Za tako poimenovanje bi prej pričakovali besedo jezik, govor ali kaj podobnega. Edina uporaba besede je beseda kot **logos** ali **Biblija**. V tem primeru bi ime Slovani imelo verski pomen. Poimenovanje kot **logos** bi bilo pretirano ime za ljudi, ki, kolikor nam je znano, nikoli niso imeli križarskih verskih nagnjenj niti niso pustili nikakršnih verskih sledov v svoji tradiciji, pa čeprav bi morda bila njihova vera monoteistična.

Vsekakor pa je možno, da so verski pojmi (sooznake) povezani z imenom.

Uporaba pojma, kot je **slava**, za poimenovanje prebivalstva je po Lozinskem brez možne primerljivosti. Tako poimenovanje bi lahko bilo del naziva vladajoče družine, komajda pa skupine narodov, katerih pisana zgodovina ne pozna nikakršnega dokaza za kaj podobnega.

Tudi tukaj lahko Lozinskemu ugovarjamo. Na primer ime *Arijci Plemeniti* izvira iz sanskrta:

arya prijazen, priljubljen, vdan, drag, odličen, gospodar, vladar (odtod nem. *Ehre*, irsko *erin*), ki po vrednosti ni daleč od **slave**. Sorodno je tudi ime Iran.

Lozinski opozarja, da enačenje z latinskim izrazom **sclavus**, ki je bil v poznem srednjem veku povezan z imenom Slovani, privede do težav zgodovinske narave. Ne oporeka namreč slovanski selitvi.

Ni nikakršnega rimskega vira, ki bi vseboval ime Slovani v kateri koli obliki. Najprej ga najdemo v bizantinskih virih iz šestega stoletja, napisanih v grščini, v obliki **Sklavini**. Bizantinci, ki naj bi bili

prvi, ki so prišli v stik s selečimi se Slovani, so zabeležili njihov obstoj in njihovo ime. Imena pa niso dobili od Grkov. Bizantinski zgodovinarji so običajno zabeležili lastno ime tujih prebivalcev tako, kakor so ga tujci sami uporabljali ali pa tako, kot so ga dobili od posrednika. Pri tem ne smemo pozabiti, da so določene slovanske skupine obdržale ime Slovani kot svoje lastno ime. To so Slovaki, Slovenci in novgorodski Slovieni. Prav to imamo lahko za zadosten dokaz, da ime ni bilo izposojeno iz latinščine z grško pomočjo, temveč da gre za samopoimenovanje.

O arabski obliki imena za Slovane (po Lozinskem):

Ni pomembno, da je ime Slovanov v arabščini **Saqlaba** videti, kakor da bi bilo izpeljano iz latinskega **sclavus**. Tudi ni zgodovinskih dokazov, da bi si Arabci sposodili ime od latinsko govorečih narodov ali pa od Bizantincev. Arabski zapisi o Slovanih so bili, če ne starejši, pa gotovo veliko bolj obširni in točni kot tisti bizantinskih zgodovinarjev. Arabci, ki so bili v neposrednem stiku s Slovani, bi si komajda verjetno sposodili ime od Bizantincev. še manj verjetno je, da so ga prevzeli od latinsko govorečih, s katerimi niso imeli neposrednega stika. Oblika imena, kot ga uporabljajo Arabci in Bizantinci, ostaja nepojasnjena. Le bodoče raziskave bodo morda pokazale, zakaj je ime Slovanov Grkom zvenelo kot **Sklavini** in Arabcem kot **Saqlaba**.

Lozinski tudi še domneva, da sta obe obliki istega izvora.

Možno je, da imamo dvoje imen različnega izvora, ki sta uporabljeni za iste ljudi. Eno je samopoimenovanje. **Saqlaba** ni arabska beseda in je ne moremo izpeljati iz imena Slovani v nikakršni obliki. Verjetno je ime povezano s kakšnim področjem, podobno kot na primer ime Germani. Kasneje se bomo vrnili k tej domnevi.

Lozinski je predlagal tudi svojo razlago imena **Slovani**. V tej razlagi je upošteval poleg jezikoslovnih tudi druga dejstva.

Osnove za razlago vsakega imena moramo iskati v njegovem družbenem pomenu za ljudi, ki ga uporabljajo, v možni tradiciji uporabe ter predvsem v semantiki in kulturnem pojmovanju v kontekstu nekdanje dobe in ne današnjih dni.

Slovansko lastno poimenovanje mora biti izpeljano iz slovanske besede, ki naj bi opisovala najbolj važno lastno značilnost te etnije in ki bi jo razlikovala od ostalih skupin ljudstev. Ne more biti le ime jezika, ki je običajno izpeljano iz samopoimenovanja ljudstva. Zemljepisna razlaga se zdi neprimerna, ker so taka imena krajev, čeprav veljavna, nepomembna. Imena krajev, če niso topografski opisi, izvirajo vedno iz imen ljudi in ne obratno ... Ime **Slovani** bi bilo lahko ime družine ali pa plemena, toda nimamo nikakršnega zgodovinskega dokaza, da bi kakšno pleme kadar koli vladalo celotni slovanski skupini narodov. V vsakem primeru pa je ime moralo imeti določen pomen, preden je postalo ime družine, plemena ali plemenske skupnosti.

Tako Lozinski zaključí, da je potrebno iskati pomen imena v slovanskih jezikih.

Ime Slovanov naj bi bilo po najnovejših jezikovnih raziskavah izpeljano iz indoevropskega korena **slov-**, s kratkim samoglasnikom **o**. Protoslovanska oblika naj bi bila **Slovenin***. Vzhodnoslovanske oblike brez **o**-ja naj bi bile posledica kasnejšega razvoja, mogoče povezanega z ruskim izgovorom nenaglašenega **o** kot **a**, tj. akanja. To naj bi se zgodilo od 12. do 13. stoletja. Vaillant trdi, da je bil to pojav že v običajni (?) slovanščini. To le dokazuje, da vsa jezikoslovna določila nimajo vsesplošne podpore in da so vse rekonstrukcije hipotetične ter se lahko menjajo. Daleč so od dokončnih rešitev, ker naše znanje o prvotni obliki slovanskega jezika ni zanesljivo. Vzhodnoslovanska oblika je lahko bila običajna v predpismenem času, takrat pa je bilo tudi vse vzhodnoslovansko zelo blizu zahodnoslovanskemu.

Slovan Slovenin je zagotovo slovansko ime in je prešlo v druge jezike iz slovanščine. Zahodni Evropejci so najprej srečali zahodne Slovane, ki so verjetno uporabljali obliko z **o**. Toda kljub temu vsi zahodni Evropejci od desetega stoletja uporabljajo obliko z **a**. Kakor vemo, bi ta **a** lahko izhajal iz slovanskega dolgega **a** in ne iz kratkega **o**. Prva različica se zdi bolj verjetna, ker jo podpirajo zložena lastna imena, kot so Boguslav ali Svjatoslav, Jaroslav itd., kjer del **-slav** vsebuje **a** in ne **o**, enako v vzhodnoslovanski kakor tudi v zahodnoslovanski obliki.

Lozinski domneva, da je bil koren originalnega poimenovanja Slovanov prej **slavkot slov-**, in predlaga drugo razlago pomena imena v njegovem semantičnem in zgodovinskem okviru.

Katere so bile najvažnejše lastnosti neke zgodnje družbe? To ni bila narodnost, ker tega sodobnega pojma ni bilo v zgodnjih družbah; tude ne jezik, ker je njegovo ime izpeljano iz imena skupine in ne obratno. Najmočnejše vezi, ki so razlikovale skupino od drugih, so bile **verske** in so dajale osnovo za celotno kulturno enoto.

V prvem tisočletju n. št. so bili evropski kristjani sodobniki mohamedancev in budistov v Aziji; Judje so tvorili posebno skupino glede na svojo vero in ne glede na jezik, družbene ali „narodne“ lastnosti. Druge oznake za ljudi ali za države so bila pretežno imena dinastij ali pa posameznih vladarjev. Pogani so imeli svojo lastno oznako za pripadnike drugih verstev in seveda tudi ime za svoje sovornike. Vera je bila v tej dobi najpomembnejša.

Ime **Slovani** se je prvič pojavilo v drugi polovici prvega tisočletja. Lahko je imelo verski prizvok, pomen ali pa veljavo. Ta navada verske oznake je med Slovani preživela do današnjega dne. V vzhodni Poljski in v zahodni Rusiji se označujejo samo izobraženci v skladu z njihovo narodnostjo ali pa z jezikom. V ljudski uporabi niso imena Poljak, Belorus ali Ukrajinec. „Narodnostne“ razlike so bile in so še vedno izražene v verski pripadnosti: katoličan je Poljak, ortodoksen ali *pravoslavny* pa pomeni Rus, Ukrajinec, Malorus ali Belorus.

Izraz *prawoslawny*, *pravoslavny* pravoslavni je videti ključen za ime Slovani. Sestavljata ga dve besedi: **pravo**, kar pomeni zakon, pravica, desnica ali desna stran, in **slavni** iz korena **slav-**, tj. slaviti v smislu častiti. Če pravoslavni pomeni desni, pravi ali častilec zakona, je vseeno. Nas zanima le v zvezi z imenom **Slovani**, glede katerega predlagam, da je izvedeno iz prvobitne samooznake Slovanov kot **pravovernih** ali **častilcev**.

Izraz **pravo-slavni** je sestavljenka in je kot vse sestavljenke v slovanskih jezikih neposreden prevod iz tujega jezika, v tem primeru grškega. V grški besedi *orthodoxos* je *doxa* obdržala oznako **čaščenja, slavljenja** ali **vere**, zlasti v srednjeveški grščini. Tako je pomen slovanskega dela v času prevoda moral biti tudi **čaščenje**. Seveda ima tak pomen koren **slav-**. Slovan je „*ta, ki časti častilec*“, „*ta, ki slavi*“, s pridevniško pripono; ima trpni in tvorni pomen, čeprav je samo prvi v rabi. Pomen imena **Slovan** bi potemtak bil **verniki**, „*ta, ki slavi Boga*“. V zloženki, prevedeni iz grščine, je **verniki** postal **pravovernik** ali „*ta, ki pravilno veruje*“. Zloženko so morda uporabljali, da bi razločevali kristjane ali prave krščanske vernike od ljudi, imenovanih **Slovani častilci**, ki so bili pogani, ali, kot je tudi v soglasju z mnogimi arabskimi zgodovinarji, od krščanskih sekt pred uradno konverzijo, zlasti od jakobitov, to je od heretičnih, nepravih častilcev.

Lozinski nato podpira svojo razlago z zgodovinskimi dejstvi, ki zadevajo pokristjanjevanje ter odnose med različnimi sektami in veroizpovedmi kakor tudi njihov politični vpliv v tedanji družbi.

Lozinski ne izključuje, da bi ime Slovani po njegovi razlagi lahko nastalo že v predkrščanski, tj. v poganski dobi. Zato njegovi razlagi ne morem ugovarjati z dejstvom, da je ime **Slovani** veliko starejše od dobe pokristjanjevanja in je bilo zapisano veliko prej, kar smo omenili že zgoraj. Pri tem tudi ni pomembno, ali „verjamemo“ v slovansko selitev ali pa ne. Za pretežno poljedelske Slovane je bilo značilno, da so v svojem poganskem verovanju ohranili kult Velike Matere in so se tako versko precej razlikovali od svojih sosedov. Primer so Reti [4]. To bi lahko samo potrdilo razlago Lozinskega. Tako ostane med ugovori proti njegovi razlagi le vprašanje, ali sta različici **slavin slavres** le različici ali pa

izvirata iz pomensko različnih besed. Je zahodnoevropski **Slav, Slawe** samo polepšana oblika iz besede **sklave**?

Ime Slovani po neslovanskih razlagah

Izvor teh razlag je skoraj brez izjeme pri nemških zgodovinarjih in jezikoslovcih.

Najmanj 1500 let se trudi "die faustische Seele in grenzenloser Einsamkeit mit dem unendlichen Opfer" [31] enostavne, primitivne in nerazumevajoče slovanske duše najprej rešiti pred pogansko temo, nato kulturno asimilirati, rešiti pred komunizmom, povzdigniti in voditi v svetlo bodočnost, kjer bi ji srečno služili in dobili svoj vsakdanji kruhek. Neskončno požrtvovalno nas je poizkušala tudi osvoboditi vseh tostranskih, zemeljskih bremen s tem, da jih je hotela sama prevzeti in upravljati. Njeno neizmerno favstovsko hrepenenje in težnjo na vrh „Die Einsamkeit der faustischen Seele vertraegt sich nicht mit einem Zweierlei der Weltmaechte“ [31] lahko občudujemo skoraj v vsaki njeni zgodovinski knjigi. Germanija je segala nekoč tja daleč v Ukrajino [32]... nerazumevajoča slovanska duša pa se sprašuje kako to zakaj ne do Beringovega preliva ali pa vsaj nekaj čez Ural? Saj so našli keltske mumije v Sibiriji. Tam kjer so bili Kelti so bili potem tudi Germani, iz avstrijskih zgodovinskih knjig naj se uči! Tam najdejo za vse kar bi lahko dišalo po Slovanih enostavno keltsko rešitev! Ta plemenita dejanja favstovske duše seveda ne more razumeti enostavna slovanska duša. Favstovska duša je tudi hotela imeti nazaj to, kar ji je že večno pripadalo, to kar ji je zavzela pritepena slovanska duša, ki je verjetno padla iz neba.

Ta "Drang nach Osten" je za nerazumevajoče slovanske duše bilo samo nasilje, umor, pobjoj, rop, osvajanje in podjarmljanje. Tako so si slovanske duše same krive za svoje nerazumevanje. Če bi se v svoji felahovski podložnosti vdale njim, ki so vzeli svojo usodo sami v svoje roke in jim ponižno služili, bi jih ne bilo toliko mrtvih. Ker se niso vdali -hoteli so celo oponašati favstovsko dušo in so se ji uprli so morali sami prevzeti tudi odgovornost za posledice favstovsko sovraštvo „...die gesamte Kriegsgeschichte kennt den nationalen Hass als das vornehmste Mittel, historische Entscheidungen einzuleiten...“ [31]. Te posledice sicer niso bile tako hude za favstovsko dušo [33] večina mrtvih je bilo tako ali tako tistih manjvrednih slovanskih duš, takorekoč samo kolateralna škoda.

Proprium humani ingenii est odisse quem laeseris. -Tacit
Človeško je tega, ki si ga ranil, sovražiti.

Za slovansko dušo je „das Volk von Dichter und Denker“ bil zmeraj „das Volk von Richter und Henker“ in ni takšen postal šele z drugo svetovno vojno.

Na svoji poti uresničenja, poti navzgor, se je razvila favstovska duša v demokratično dušo uresničila se je v mednarodni družbi z enakovrednimi „internationale Gemeinschaft“, ki je „zmagala“ nad komunizmom in sedaj neguje naprej slavofobijo. Ta je širila je in širi stoletja vojno, plenitve in zaslužjevanje po vsem planetu [31].

V starem imperiju:

Auferrre, trucidare, rapere, falsis nominibus imperium; atque, ubi solitudinem faciunt, pacem appellant.
-Tacit

V "imperiju", ki to rad bil:

Bombardiranje, pobijanje in mučenje napačno imenujejo osvoboditev, nastalo opustošenje pa proglašajo za mir. -prosto po Tacitu

Vse dobrohotno poučuje, da so demokracija in človeške pravice to, kar ona določi in jim daje požrtvovalno nauke, kako to doseči in kako biti srečni. Ne, ni prevzela „die Fellachenideale den Pazifismus“. Pacifisti so „vom Standpunkt der wirklichen Geschichte aus betrachtet ... minderwertig... der Abfall.... Ihr Erfolg (der Fellachenideale) bedeutet die Abdankung der Nation innerhalb der Geschichte ... zugunsten anderer.“ [31]. Tako je demokratična duša za pacifizem samo pri drugih, tako tudi pri Slovanih, seve, pa ne pri sebi!

V starem imperiju:

Idque apud imperitos humanitas vocabatur, cum pars servitutis esset. -Tacit

V "imperiju", ki to rad bil:

Iz neznanja so to, kar je del njihovega suženjstva, imenovali demokracija. -prosto po Tacitu

Favstovska, sedaj demokratična duša, se vojuje sedaj skupaj z enakovrednimi za mir, demokracijo, človeške pravice in proti terorizmu. Poslednje je tudi vse, kar njej ni koristno. Otresla se je predsodkov proti besedi *revolucija*, nekoč popolnoma nesalonski besedi. Prebarvala je njeno sramotno rdečilo v vesele barve in jo tako povsod na vzhodu poklanja kot edino rešitev sveta.

Slovani se sploh ne morejo razviti v favstovske duše (razen malih balkanskih poizkusov), čeprav jih demokratične duše še vedno obtožujejo za agresivnost in ekspanzionizem. To jim kot „den Fellachenvölker“ ne priliči, pa je potrebno pravočasno posredovati! Če bo potrebno nas bodo že oni zaščitili! Naj nam bo jasno, da so skoraj vse evropske vojne v poslednjih tisoč letih vodili zahodnjaki med seboj in proti vzhodu če ne štejemo hunskih, madžarskih, turških vdorov in osvajanj in tako pisali zgodovino [34]!

Že omenjeni kritiki Jordanesa lahko dodamo še odnos nemške zgodovine do vseh del, ki omenjajo Slovane tako kot jim ne odgovarja dvom o verodostojnosti Helmolda, zavračanje poročil Orbinija in Nestorja, proglasitev Velesove knjige za ponaredek ipd.

Čisto očiteno ponaredek pa so „Tacitusova“ dela [36]. Nemške zgodovinske razprave to popolnoma zamolčijo eden od stebrov nemške zgodovine je “Tacitova” Germania in če omenijo Bracciolinija, ki je “odkril” Tacitova dela, mu očitajo nestrokovnost.

Ni mi potrebno posebej omenjati, da protislovanska propaganda ni nikdar prenehala. Samo rahlo je potrebno popraskati po evropskem belilu, pa pridejo takoj na dan rasizem in sovraštvo proti Slovanom [35].

Samo tako je mogoče razumeti trdovratno ponavljanje pravljič „deutscher Geschichte“ [37], ki se opira na najvažnejšo lažno točko: danšnji Germani alias Nemci so potomci rimskih Germanov, Slovani pa so se pritepli iz pripjatskih močvirij. Zgodovinske knjige na nemškem govornem področju so do nedavnega, če sploh, omenjale Slovane popolnoma mimogrede pritepenci iz pripjatskih močvirij, rojeni za sužnje, največkrat z okvirjem v katerega so lahko stisnili enačbo *Slawen = Sklaven* ; beseda *kralj* pa je izpeljana iz imena Karla Velikega.

S temi trditvami v skladu so tudi prav vse nemške kot avstrijske razlage izvora imena **Slovani**.

Medtem, ko se starejše, danes malenkostno modernizirane razlage, krčevito oklepajo selitve narodov [38], pa najnovše, katerih avtorji so spoznali njihovo nevzdržnost, odrekajo Slovanom vsakršno avtohtonost Slovani so Germani in, da so postali Slovani, je krivo pokristjanjevanje [39]. Za napačne razlage je kriva je tudi zamenjava besede *sclavi* z *slaveni* in nato *slavi* zaradi površnosti kronistov.

Namen teh razlag je zopet „Drang nach Osten“ [40].

Razlog, da na tem mestu to sploh omenjam je razumljiv tako kot „nemška znanost“ popolnoma zamolči slovanska znanstvena dognanja, razen takšnih kot [41], jih po drugi strani posredno in brez kakršnekoli omembe virov in dokazov poizkuša ovreči ali pa osmešiti Ni mi potrebno zamolčati teh „znanstvenih“ dognanj, ker za njihove nedokazane trditve obstojajo trdni protidokazi in še zato, ker so jih ostali popolnoma nekritično sprejemali. To sicer danes ne velja več. Posebej na angleško govorečem področju zanimanje za znanost večja kot pa za znanstveno fantastiko velikogermanske propagande. Sledijo mu počasi tudi ostala nenemško govoreča področja.

Različice v imenu **Slovan**, ki se končujejo na **-nin**, naj bi bile značilne za izpeljanke iz imen krajev, posebej pa nazivov rek in potokov. Ta razlaga imena je zelo priljubljena pri tistih, ki bi radi videli, da so stari Slovani prišli iz pripjatskih močvirij.

V ihti za iskanje dokazov so se potrudili, da so zbrali nekaj tisoč imen ruskih rek in potokov z namenom najti tisti potok v Pripjatu, po katerem naj bi Slovani dobili ime [42,43]. Resnično, ta duševni preblisk, tega lahko označimo kot “echte faustische Gedanke” in je posebno zabaven. Uspeh pa je precej izostal.

Navajajo ruski *Словутичь* vzdevek Dnjepra, pa potok *Слюя*. Potrdilo naj bi bili poljski *Slawa* in *Slawica* ter “srbohrvaška” *Slavnica*.. Pri tem pa pozabljajo, da so že z poljskimi in „srbohrvaškimi“ imeni že zelo daleč od Pripjata. Dodajmo še bolgarsko *Slivnico*, prištejmo h temu še naše *Slatine*...pa *Savo* in *Savinjo*. Kako to, da ne omenjajo največje reke z imenom istega izvora *Saale*, pritoka Labe, kjer so živeli polabski Slovani kakor tudi ne *Salzacha*, *Zilje* in *Sihla*?

Vzdevek *Словутичь* je zagotovo iz besede *slava* in je samo vzdevek, ki pa bolj velja za kijevisko predmestje kot pa za Dnjepr.

Vsa ta imena naj bi bila sorodna z grškim $\kappa\lambda\acute{\upsilon}\zeta\omega$ (umivam), latinskim. *cluo* (čistim), pri temu pa so pozabili še naštetih srbsko in hrvaško *slavino* [12].

Več o hidronimični problematiki glej [44].

No, kot to velja v germanskem smislu že Spengler [45] in njegovi somišljeniki so ugotovili slovansko „ponižnost“ v temnem zvenu besede *nebo* in germansko „vzvišenost“v svetlem vzkliku besede *Himmel* ali tako nekako... Pred kratkim smo napredovali do izjav kot je “.. die Rueckstaendigkeit der russischen Sprache ... keineswegs etwas Nachteiliges ueber die Buerger der Sowjetunion besagt” kjer je ruščina omenjena kot predstavnik vseh slovanskih jezikov [46]. Mi „... mit Pluendererscharen aus dem Norden ..., die seitdem als Slawen bezeichnet werden.“[47] smo res lahko veseli, da so nam ti kulturniki namenili velikodušno toliko pozornosti.

“Wenn man sich in Deutsch eines kraeftigen Wortes bedient, dann nimmt man die Feces ins Maul” [48]. Temu zvesti, ne pozabljajo omeniti besede *cloaca* (kanalizacijski stok), izpeljane iz latinskega *cluo* (čistim) tam pri razlagah o imenu Slovani [49].

Pa si oglejmo razlago teh besed. V sanskrtskem slovarju [50] najdemo:

IAIA	slina , pljunek , solzavost
salasala	teči [tekočina], vzburkati, nemirnost; povodenj, valovi; deževnica, dež
lavaNa	soline,sol, razsol; okusno, milostno, lepo; presoljeno
IAvaNa	soline, sol, soljeno, kuhano s soljo ali posoljeno

salavaNa z soljo
sulavaNa dobro posoljeno
sola (pre)hlad; obenem kislo in grenko; obenem z okusom
soraNa obenem kislo in grenko; obenem z okusom

In še:

sava iztiskati sok rastline Soma; izliti; cvetni sok ali med
Asava destilirati, odliti; rum, alkoholna pijača, sok, cvetni nektar ali sok, nektar ali napoj ženskih ustnic

Vidimo, da je prvobitni pomen vseboval tako tekočino kakor tudi okus in pojem slanega. Naše sorodnice so *liti, zaliv, slano, slatina, slina*. Z njimi sta tudi povezani

svad okusno, sladko ali prijetno; okušati z užitkom, uživati, naslajati se
svAdya okušano; kislo, okusno; obenem slano
svard okusiti; razveseliti; biti prijetno

in cela vrsta njihovih izpeljank. Naši sorodnici poslednjih sta *svadba, sladko* in *slastno*, pa še *variti* (srb. kuhati, prebavljati).

No, težko je povezati ime z tekočino ali pa z tekočim, ker to nima nikakršnega smisla. Drugače je seveda z *slanim, sladkim* in z na splošno *okusnim*.

Tudi razlage v zvezi z poimenovanjem rek in potokov, ne moremo upoštevati. Preveč je rek in potokov, po katerih naj bi bili imenovani. Tudi razlaga *otočani*, ki sledi iz *zaliva* [51], ni zadovoljiva iz katerega zaliva ali otoka v Pripjatu?, Stari Slovani naj bi prišli v Evropo po suhi poti. Tako ostane edina razlaga *slani, sladki* ali pa *okusni*. No vsaj en razlog, da so nas, ali bolje naše prednike, naši zahodni sosede imeli „zum fressen gerne“ (. Ali sledi iz tega, da niso jarki, ki se nahajajo okoli krožnih ravnih zgradb mlajše kamene dobe v srednji Evropi [52], polni razbitih človeških kosti, priča napredne kulture z posebnimi pogrebnimi običaji, pač pa samo priča kanibalskih orgij? Ali pa *čisti* in *oprani* mogoče celo popolnoma obratno? *Umazanci* !? Seveda v tujem poimenovanju, saj je naša *snaga* sorodna z

snA kopati se, prati, čistiti (lat. *sanitas* zdravje)
snAna kopanje, pranje

Pa se vrnimo h tekočini in kloaki. Primerjaj z **ser*, ki je praindoevropski koren s pomenom *teči* (S. Rospond, [53]).

sR iti, teči, pospešiti, drseti, gibati se;(lat. *salire* skakati)
sraSTR ta, ki izloča ali raztovarja (vodo); tvorec, stvarnik (vesolja)
sRj dopustiti da gre ali leti, raztovoriti, vreči, liti, zagnati; izbruhniti, izločiti, izliti;
sara tekočina, tekoče; čistilno, odvajalno; hod, gibanje; slap jezero, mlaka, ipd.
sarapas tekoča voda
saras, sarat vse tekoče, jezero, velika površina vode, ribnik, vodnjak, kopališče; hod, tek, napredovanje, nit
sasra, sasrut, sravat, srava teče, struji, reka; tok; slap; seč

sravatha, sarma, teče, struji, beži, , kaplja, destilira
srAvin

Iz zgornjih besed je razvidna razvojna razlika med *-liti* in med prvotnim izrazom za tekočino, ki je pri nas soroden z nesalonskim *sрати*. Ravnotako so

seca, secana, seka škropljenej, izlivanje, namakanje, [litje (kovin)], izločanje

sorodne z našim *sečem* in *scati*. Pomen besed

svid, sveda znojenje, potenje, znoj, pot, para, [taliti]; (angl *sweat*, nem. *Schweiss*)

pa potrjuje skupni izvor vseh naštetih pojmov iz nekega prapojmovanja o tekočini, okusu in telesnih izločkih. Iz istega izvora so tudi sledeče besede, ki pa jih anglosaški jezikoslovci nikakor ne povezujejo z imenom Slovani:

slovenly nizek, prostaški, nespodoben, kasneje tudi nesnažen, umazan izpeljano iz *sloven* nemoralna ženska, ta verjetno iz *sloovin* grajati, zmerjati, soroden z *sloef* umazan, nemaren, z protogerm. kon. **slup-*; povezano tudi z *slut*, *sloppy* umazana, nespodobna ali nesnažna ženska. Staroangleško *slaw* počasen, težak, nespameten je iz protogerm. rekonstrukcije **sloewaz* top, dolgočasen (v drugih germ. jezikih *slee*, *sleeuw*, *sleo*, *sljor*, *sloev*, *sloe*) [54]. V staropoljščini je sorodnica *slowien* (počasen, len), pri nas *slab* in v angleščini *sleep*. Ti izrazi so vsi sorodni s pravkar omenjenimi besedami v Sanskrtu in z latinskima *cluo*, *cloaca*.

Tako ugotavljajo ravnotako brez navajanja dokazov (viri v [43]) da ne moremo dopustiti izpeljave iz gotskega *slawan*, *gaslawan*, *naslawan* molčeči (za Gote so Slovani molčeči, kot so Nemci za Slovane), kakor tudi ne iz irskega *sluag* tolpa, vojska (naši sorodnici sta *sluga* in *služiti*). Ravnotako tudi ne iz grškega *λαός narod* ipd.

Nespremeljivi so tudi poizkusi izpeljave iz gotske besede *silba* sam ali kimrske *helw* gospodarstvo.

Prav zanimivo je, da nemška beseda *schlau prebrisan* sploh ni omenjena, Njen izvor je isti kot je indoevropska rekonstrukcija: *k¹leuH-*, t.j. kot beseda *slava*, iz pojma *slišati*, *poslušati* [13, 55]. Iz nje izhaja tudi ljudska beseda *Schlawiner* prebrisanec. Besedi, ki naj bi tako ničesar ne imeli z besedo Slovani.

Tudi razlago Fr. Jeze o skandinavskem izvoru Slovencev [41] in tako pravzaprav Slovanov ne moremo sprejeti. Skovanka *solvendi obračajoči se za soncem* diši preveč po „pesniškem navdihu“. To pa še ne pomeni, da ime **Svenska** ne bi moglo biti slovanskega izvora, za Gote pa menim, da so bili slovansko-germanska mešanica.

Ime Slovani, razlage z slovo, slavo in svobodo

Najbolj pogosti razlagi imena **Slovani** kot lastnega poimenovanja slonita na izvodu imena iz besed **slovo** in **slava**, kateri sta prisotni v vseh slovanskih jezikih.

Iz besede **slava** naj bi izšla beseda **slovo**; iz te pa naj bi nastal glagol **sloviti**. Iz tega njegovega pomena “govoreči” pa naj bi prišlo do imena **Slovani**.

Sorodnice **slavi** so sanskrske [50] besede (glej tudi razpredelnico):

suzravas	slaven , poznan, dobrega glasu , milosten , prijazen
zravas	glas , krik , glasna hvala; slava , dober glas , sloves, ugled
zravasya	sloves, slava, ugled, slavno delo
sauzravasa	imeti dober ugled, velika hvala ali sloves, slaven človek.

Različice nam dajo občutek za razlike v prepisih iste besede kakor tudi o bližjih istopomenkah v Sanskrtu. Enako nam tudi omogočajo oceno glasovnih vrednosti in glasovnega razvoja. Indoevropska rekonstrukcija *kleuH*[13] pa naj bi pomenila *slišati*, v Sanskrtu je to beseda **zru**.

Kakor vidimo iz razpredelnice ima beseda **slovo** različne, a večinoma zelo podobne pomene v slovanskih jezikih pomeni *besedo*, *črko* in *slovo*.

Namesto **sloviti** uporabljamo večinoma druge besede za "zvočno komunikacijo" **govoriti**, **reči**, **povedati**, **izraziti**, **bajati**, **klepetati**, **hlipati**, **gobezdati**, **obrekovati**, **očitati**, **lagati** in mogoče še katero, kakor tudi njihove izpeljanke. Nekatere so prešle tudi v „pismeno komunikacijo“. Ne pozabimo še tudi starocerkvenoslovanski **glagoliti**.

Uporabljamo pa **proslavljati**, **posloviti**, **sloves**. Podobno je tudi v drugih slovanskih jezikih. Tako pravzaprav ni posebne potrebe za še nek dodaten glagol za govoriti, še posebej ne za ta vseslovanski. Njegova edina naloga je razlikovati Slovane od ostalih.

Pri vseh navedenih besedah za „zvočno komunikacijo“ sta osnovna beseda in njen pomen jasna. *Govoriti* in *reči* imasta isti izvor, razlaga ostalih je jasna, nekaj posebnega pa sta besedi *hlipati* in *lagati*. Tako prva kakor tudi druga imata svoji sorodnici v Sanskrtu. Zanima nas samo druga:

zlAgh, zlAghA	zaupati v ; zaupljivo govoriti , širokoustiti se , hvaliti se ali biti ponosen; dobrikati se , prilizovati se , laskati ; hvaliti , priporočati, poveličevati , slaviti, biti hvaljen, slavjen ali povišan, ohrabriti , tolažiti; voščilo , želja.
----------------------	--

Sorodnice so v nemščini *luegen* in v angleščini *to lie*. Verjetno je sorodnica tudi grški *logos*, za katerega nisem mogel najti nobene indoevropske razlage.

Vidimo, da bi tudi ta beseda lahko bila bližja sorodnica prabesedi iz katere se je morda bila razvila beseda **slovo**. Tako bi **slava** in **slovo** imeli popolnoma različen izvor. Zanimivo pa je, da imasta **zravas** in **zlAgh** nekako podoben pomen. Povdarek na zvenu, na „dobrem“ in splošnem je bolj pri prvi, na vsebini, na „slabem“ in posameznem, pa bolj pri drugi besedi.

Popolnoma je razumljivo, da je verjetno beseda kot pojem dela jezika, bil vedno bolj ali manj jasen. Saj so bile različne besede poimenovanje za različne pojme in predmete. Besedo, kot dobro določen slovnični pojem, pa srečamo šele s pojavo širše pismenosti. Iz starih napisov je razvidno, da besede niso ločeno napisane. To kaže, da današnji pojem besede ni enak prvotnemu. Verjetno je to tudi razlog, da imamo v različnih slovanskih jezikih, kljub njihovi tesni sorodnosti in podobnostim, različne besede za **besedo**. To bi pomenilo, da je beseda **slovo** mlada, saj je ponekod oznaka za črko, ki pa ima smisel samo s pismenostjo. Po drugi strani pa prisotnost pojma, ki je označen z besedo **slovo**, v vseh slovanskih jezikih pomeni, da je **slovo** zelo stara beseda, ki je kasneje dobila različen, ampak soroden pomen v različnih slovanskih jezikih. Kakor smo bili videli, je bila lahko prisotna že v „protoslovanščini“.

Kot sem že omenil, imamo zelo veliko različnih besed za „zvočno komunikacijo“. Te so zelo zgovorne, saj nam dajejo z večjo ali manjšo težo tudi podatke o vsebini in načinu govora ali pogovora. To velja tudi za **sloviti**, ali pa za njene izpeljanke. Takšen zožen pomen pa bi morebiti pripisali samo kasnejšemu razvoju odvisno od tega, ali je bila prvotna beseda **slovo** ali pa **sloviti**.

svan, svana zven, zvok, hrup (vetra, groma, vode), ptičje petje, govor in zvok (nasplošno) Sorodnici sta hrv. *zvati* (klicati), naš *izzivati* in *poziv* kot opravičilo za Johansonovo [nav. v 43] razlago. Vsekakor je ta tudi morda posredno povezana z **sloviti**, ker obstoja mala, a vendar nekakšna, verjetnost za ta razvoj.

Vidimo, da imamo razloge za takšno ali pa drugačno razlago in da za sedaj ne moremo ugotoviti dejanskega izvora. Seveda moramo tudi upoštevati, da se navidezno nasprotujoče razlage ne izključujejo.

Že v [4] smo videli, da so pomenske vzporednice, miselne povezanke, delno sopomenke *govoreči*, *rumunit*, *sloviti*, *deuten* in protipomenke *Nemec*, *Barbar* (blebetač), *Tatar* (jecljač) povezane z imeni ali pa so imena „narodov“, ali boljše rečeno skupin ljudi, ki imajo skupen jezik, razumljiv ali pa ne. V soglasju s tem, menim, da je bilo ime **Slovani** prvotno. Iz njega pa se je razvil pojem za nemoteno sporazumevanje, kot različica za govoriti, **sloviti slovansko govoreči**. šele iz te besede pa se je pojavil pojem **slavo**. Posledica tega je, da ime **Slovani**, besedi **sloviti** in **slavo** nimata ničesar skupnega z besedama **slava**, **slaviti**, kakor tudi ne z sorodnicami besede *slišati* in tudi ne z indoevropsko skovanko *kleuH*. Seveda obstoja tudi možnost, da imata besedi **slavo** in **sloviti** v tem zaporedju razvoj neodvisen od imena **Slovani** iz sorodnic besed *zlAgh* ali *svan*. Pri tem pa ostane tudi razlaga razvoja imena **Slovani** iz besede **sloviti**, ali pa glasovno zbliževanje v smeri istozvočnic. Rzsodbo, katera teh različnih razlag je pravilna, lahko da samo razčlenitev in kakšna druga pomenska razlaga imena **Slovani**.

Beseda **slaviti**, ki seveda izhaja iz besede **slava**, pa ne pomeni samo *častiti*. Njen pomen je tudi *slavnostno govoriti*, *hvaliti*. To je tudi pomen končnice **-slav** v imenskih zloženkah *Boguslav* ali *Svjatoslav*, *Jaroslav* ipd. Iz teh imen je nastala kratka oblika imena Slovani **Slav**, saj so neslovanski kronisti poznali slovanske kneze npr. Rastislava, Mstislava, Boleslava itd. kot politične in vojaške nasprotnike, niso pa imeli bližjega znanja o slovanski besedi [56]. Vpliv teh imen, kakor tudi akanje, sta botrovali vzhodnoevropski obliki **Slavjan** saj starocerkvenoslovanska oblika pozna samo ime na **o**. Tako je res, da je tuje poimenovanje za Slovane izpeljano iz besede **slava** [57].

In kako je z **svobodo** ? Golab [58] izhaja iz Ptolomejevih imen za Slovane *Sthlabenoi*, *Soubenoi*, *Stauanoi*.

Posebej ga zanima ime **Soubenoi**, ki ga vzporeja z protoslovanskim ***Svobene**. Temu postavlja ob stran zgodovinsko obliko ***Slovene**, za katero predpostavlja izvor v protoslovanskem pridevniku **svobъ**. Ta pridevnik je osnova za protoslovansko besedo **svoboda** ali **sloboda**. Iz različic te besede v raznih slovanskih jezikih je napravil rekonstrukcijo ***svebъ** in ***svobъ**. Nato postavlja vprašanje, kaj naj bi ta pridevnik pomenil. Tu se zateče k slovanski besedi **svob-ъstvo**, ki pomeni *oseba*, *sam*. Ta pomen podpira indoevropski ***sue/o-bho** lastne vrste razlaga imen *Suebi*, *Swaba* v pomenu svoboden, pripadnik lastnemu narodu [13]. To je povezano z sanskrtskim **sabha** sorodnice in pomen so *zbor*, *sabor* (hrv.), *župa*, *Sippe* (nem.) Potem poizkusi razložiti členek ***se** (***sue**), ki pomeni ločen, za sebe, ob strani, protoslovanski **svojъ** in naš **svoj**. Tako bi indoevropska beseda ***sue/o-bho** pomenilo *oseba za sebe* (pravzaprav *svojo osebo*). K temu razlaga ***sue/o-bho-dha** vsi člani sorodnih, rodbinskih in poročnih zvez. Tako bi bil obrazložen protoslovanski ***Svobene** iz razširjene besede **svobenzъ**, z osnovo **svobъ**. Tukaj je z različanjem **v-b > l-b** nastala oblika tudi ***Slobene**, ki je nato bila povezana z besedama *slavo* in *sloviti* kar naj bi bila ljudska etimologija in je prešla v obliko ***Slovene**. To izpeljavo imena **Slovani** jezikoslovci odklanjajo. Je res zelo umetna konstrukcija.

Ime Slovani, razlage z svoj in še kaj

Pregled navedenih in še nekaj drugih, manj znanih razlag in izpeljav imena Slovani povzemam po [51], seveda so v seznamu že tudi omenjene razlage:

- iz izraza **svoj** (M. Rudnicki),
- iz indoevropskega ***swobho**član roda, sorodnik,
- iz domnevnega izraza **sloveni, sloveni, slovani** jezikovni bratje, vzporednici sta *bratanъ, sestrenъ* (L. Moszynski)
- iz domnevnega topografskega imena **Slavy**;
- iz indoevropskega korena ***kleutok**, *potok, čistiti* ali od slovanskega *slov-, slav-*, ki nastopa v nazivih jezer;
- od nedoločnega toponima reke ali jezera z imenom *Slova, Slava, Slovje* ali *Slavja*; dejansko enako litvanski vasi z imenom *Šlavenai* (identično slovanskem *Sloveni*), na reki *Šlave*;
- od dejanskih imen *Salava, Sala*, iz katerih je izpeljana tudi poljska beseda *zulawa* ‘suho mesto otočno močvirju’;
- od besede z korenem ***kleuki** pomeni ‘čisti’, lat. *cluo* ‘čistim’, gr. *κλύζω* ‘čistim, umivam’, in tudi ruska *чисть, чиста* ‘poljana v gozdu očiščena od dreves in grmovja čistina’ za domnevni ***slovnaj** bi imel podoben pomen; a więc ostatecznie Slowianie = mieszkancy czystych pól; prebivalci čistega rodu
- iz hidronima na osnovi korena *slov-, slav-*, v pomenu ‘govoreča reka’ (O. Kronsteiner);
- iz izraza človek (*slov < clov-*) ‘domačin’ ali ‘kmet’;
- iz izraza z pomenom ‘narod, ljudje’, por. gr. *λαός (laós)* < ***slawos** (?);
- iz izraza z pomenom ‘sadilec, por. gr. *λωή, λως, λουα* ‘stodola’;
- iz imena mitičnega *Slava*, prednika Slovanov;
- iz izraza *skala* (od tod *-kv* latinskih imenih *Sclaveni, Sclavini*);
- iz etnonima *Skolotów*, samopoimenovanja Skitov ali pa imena nekega skitskega plemena;
- iz indoevropskega ***sek** ‘zvezati’ v različici ***sk-lobh** ‘sorodniki’, sorodnemu ***sk-eip** ‘rod’, ***skeut** ‘skitski’, ‘Skoci’ itd.;

Od vseh sta pomembni samo prvi dve razlagi. Prav neverjetno je, da ju jezikoslovci pravzaprav sploh niso upoštevali. Povzemam prosto po [51]:

Rudnicki izvaja ime iz indoevropskega korena s pomenom ‘swój, własny’ (poljsko), naš *svoj* in *lasten*. Navaja tudi poljske izraze *swój* < ***swojo-**, *siebie* < ***sebh-**, *sobie, osoba* < ***sobh-**, *sibi* < ***sebh-**, grško *spheis* ‘oni se’ (reflexivum indirectum 3 pl.) < ***sbhejes**, angl. *self* < ***selbh-**, wal. *helw imetje, gospodarstvo* (kar drugi zavračajo, gl. zgoraj). Izvajanje zaključí z razlago imena **Slovani** kot **svoji ljudje, znanci, naši, lastni, svojci**. Sam Grimm naj bi prvi postavil takšno hipotezo o izvoru imen narodov.

Dodajam še ***slov(naši ljudje, J. Otrebski [59])**, podobno tudi E. Rzetelska-Feleszko za *Slovince* [60]. Tudi ta dela niso našla velikega odziva v strokovnem svetu.

Kritični pregled raznih razlag imen Slovani in Veneti najdemo tudi v [44] poleg razlag imen raznih slovanskih narodov, te pa tudi v [58].

Tako nam ostane naloga, da najdemo imenu **Slovani** sorodnico v Sanskrtu, saj ni jezikoslovje z svojimi orodji privedlo do zadovoljive razlage.

Sklavi in Slovani

Večina tistih, ki trdijo, da so se naši predniki priplazili iz pripjatskih močvirij, “kulturni narodi” pa so jih zaslužnili, pa tudi trdijo, da smo iz naziva za sužnje **sklavi** ipd. dobili svoje ime seveda kot tuje

poimenovanje. Iz istega kota so tudi trditve, da so Slovane toliko zaslužnjevali in prodajali, da je iz imena nastal izraz za sužnja v dotičnih jezikih. Ta druga trditev ima svojo osnovo, saj so Slovani, posebej severni in vzhodni, bili pokristjanjeni šele precej pozno. Dokler pa niso bili kristjani, pa so bili za "kristjanske" narode, posebej Germane, brezpravni in ti so jih z izgovorom o „širjenju božje besede“ morili, plenili in zaslužnjevali [56].

Izvor besede **suženj** je v slovanskih jezikih popolnoma jasen, stari izrazi v zahodnoevropskih jezikih pa za ta pojem sploh niso znani. Pri vsem je tudi značilno, da je pri večini indoevropskih jezikov izraz za sužnja izpeljan iz besede **sklave**. Izjeme so seveda slovanski jeziki, wališki, cornski in latvijski jezik, od sosednjih estonski, finski in turški jezik.

Dejstvo je, da ima takšen ali pa zelo podoben izraz za sužnje, večina zahodnoevropskih narodov lahko pomeni, da je trgovina z slovanskimi sužnji bila zelo "razvita" ali pa je bil izraz za sužnja že prej prisoten in je bil šele kasneje povezan z imenom Slovani. Za to razlago govori dejstvo, da je bila "notranja" ureditev zahodnoevropskih plemen izrazito hierarhična, patriarhalna, dednostna in je sužnjeposestništvo bilo nekaj normalnega. Pri Slovanih tega ni bilo, ni bilo nikakršnih dednostnih položajev, vladala je enakopravnost med spoli, bila je prava demokracija z izvoljenimi vodji, suženjstvo je bilo celo izrecno nezaželeno [61] tako so tudi izrazi za sužnja v slovanskih jezikih različni, saj je sužnjeposestništvo prišlo k Slovanom šele kasneje. Verjetno obenem s krščanstvom, saj je z novo vero prišel tudi nov politični sistem.

Zakaj naj bi torej dobili ti zahodnoevropski narodi izraz za sužnja šele po stikih z Slovani, šele potem, ko naj bi se Slovani pripodili iz pripjatskih močvirij? Ali pa so bili Slovani že vedno prisotni in zaslužnjevani?

Poglejmo si izraze **suženj**, **rob** (hrv.,srb.), **rab** (rus.), **otrok** (češ.) ipd. [62]. Vsi ti izrazi so izpeljani iz ujetnika, težaka in tudi svojca. Pri slovenskem izrazu mi izvor besede ni povsem sprejemljiv. Izpeljan naj bi bil iz **s užetom** zvezan [13], seveda ujetnik. Imamo torej dovolj besed, da nam ni potrebno posebej označevati zvezanca ali ujetnika. Tako se mi vsiljuje razlaga **so žena** nekdo, tudi svojec, ki ima položaj podoben ženam v patriarhalni družbi, ki je pri Slovanih nastopila verjetno najprej pri naših slovenskih prednikih pod „naprednim“ zahodnim vplivom.

Sanskrtski izraz [50]

zliku služabnik , suženj , odvisnik; izprijenec;

zli = zri [50];

zliS sprijeti se, pritrčiti , držati se (angl. *cling to*) ;

zri položiti, vložiti, pritrčiti na, pritrčiti k (h), usmeriti ali obrniti k; (nem. *lehnen* , angl. *lean* nasloniti);

ku kot predpona (?) pomeni razpad, razveljavljenje, pomanjkljivost, stisko, malost, zapreko, grajo, prezir, krivdo;

kU delati hrup, kričati, stokati, čivkati, kukati (hrv.), brenčati;

Torej nekdo, pri katerem so lastnosti v pomenu *skupaj*, *zelo z slabim* je soroden pomensko in glasovno z našim *zlikovcem* . Drugi sanskrtski izrazi z podobnim pomenom pa so glasovno tako različni, da jih ne moremo upoštevati za razlago besede **sklavi**. Izvedeni so iz besede

dAsa sovražnik, demon, divjak, barbar, nevernik, suženj, služabnik ;

Seveda, **sklavi** naj bi bila izpeljanka iz imena **Slovani** ali pa obratno [napr. [55]. To je priljubljena razlaga v zahodnih virih, ki pa jo vsi prevzemajo po starih kronikah in virih. Pri teh razlagah pa ni

jasno, zakaj in kako naj bi prišlo do zamenjave **sklza sl-**, ali pa obratno. Večina razlag pojasnjuje, da stara grščina nima **slpa** so tako vrinili med **s** in **l** glas **k** ali **t**. Seveda se lahko vprašamo, zakaj ravno ta dva, zakaj nato pretežno **k**. Ravnotako bi lahko vrinili samoglasnik ali pa katerikoli drug soglasnik. Za obratni prevzem pa se lahko sprašujemo, zakaj naj bi Slovani **k** ali kaj drugega izpustili? Omenili smo, da je Lozinski predlagal delovno hipotezo, da so izrazi imena **Sklaveni** in arabska oblika **Saqlaba** istega izvora. Grki so imenovali **Skite** tudi **Skot**, skitska dežela pa se je popolnoma nahajala na (današnjih in tedanjih) slovanskih področjih, perzijsko ime za Skite pa je **Saka**. To ime so prevzeli Hindujci, ravnotako pa to tudi lahko velja tudi za Arabce [63]. Tako Bizantinci, kakor tudi Arabci so verjetno njim popolnoma tuje ime Slovani pomešali z oznako za Skite, saj so Slovani prebivali tudi v deželi Sak, za Bizantince in Arabce pa pretežno v deželi Sak. Odtod grški **k**, ki je prešel v latinsko obliko **sclavus**, ta kratka oblika pa iz imen slovanskih knezov.

Ali obstoja kakšna možnost, da je beseda za sužnja v indoevropskih jezikih obstojala pred seznanjenjem z imenom **Slovani** in mu je mogoče bila celo zelo podobna, tako, da je brez težav zamenjala ime?

Poglejmo v Sanskrt iščemo besede, ki se začnejo z predpono **sk** ali **sak**, po možnosti še z prisotnim **l**. Sanskrt besede s predpono **sk** obstojajo, vendar pa ne bi bila nobena primerna za ime

skambha	čep, podpora, steber, opora, oporna točka vsemirja
skand	skakati, skočiti, poskakovati, zagnati, pljuniti (lat. scando, scala)
skandha	rama, razvejanje, četa, množina, količina, sestavek, del, vojaški oddelek, kralj, princ ipd.

in še veliko ostalih, z različnimi pomeni, ki pa so večinoma sorodne naštetim. Poslednja beseda bi lahko prišla v upoštevanje, pa ji manjkajo važni soglasniki, tako, da vprašanje ostane pravzaprav nespremenjeno.

Povsem druga sliko kažejo besede z predpono **sa(k)**

sakala	sestavljeno, deljivo, tvarno, z vsemi deli, popolno, docela, celotno, vse
---------------	---

ki je sorodna z našim *celo* in

kalA	droben del, vsak posamezen del, časovni interval, "element" človeškega telesa, zametek,
-------------	---

ki je sorodna z našim *kal* in *član, člen*. Zloženska z besedo **jana** je

sakalajana	vsaka oseba, vsakdo
sakalajanani	mati vseh

Takoj je razvidno, da je našim **vse**, **vsak** ipd. v Sanskrtu sorodnica beseda **saka**. Tudi besedo **sakalajana** lahko razlagamo kot bližjo sorodnico izrazu za **vse ljudi** ali pa za **vsj**.

Zagotovo ne moremo trditi, da je ta beseda dejansko prvobitni izraz iz katerega bi izšel izraz za sužnje pa čeprav je povezana z osebami, z ljudmi. Obstoja pa dejansko možnost, da jo lahko razlagamo kot sorodnico imenu **Sklaveni**. Tudi imeni **Skiti** in **Saka** sta morda izvedeni iz sorodnice besedi

sakalajana. Posledice tega pa so precej tehtne podobna beseda bi lahko bila samooznaka Protoindoevropejcev **vsi ljudje**, naroda iz katerega so ostali indoevropejski narodi šele izšli. Tako imamo vzporednico veliko mlajšim primerom. Ime *Tevtoni* izhaja iz *tous vsi*, enako tudi *Allamani vsi ljudje*.

Beseda

sarva celó, polno, vso, vsako, vsevrstno-, mnogo-, različno, razno-, skupno-, v vseh delih(v sestavljenkah),

ki je sorodna našemu *zdravo* (lat. *salvus*) in

sarvajana vsaka oseba, vsakdo iz množice (sleherni ?)

je tudi zanimiva. Ima, (skoraj) isti pomen kot **sakalajana**. Verjetno sledi to iz ozke sorodnosti besede **sakaz** besedo **sarva-**, obe uporabljeni v sestavljenkah, lahko pa so to različice v raznih Vedah ali pa sanskrtskih dialektih.

Lahko, da je tudi latinski *servus* njena sorodnica, saj so služabniki, vojaki in sužnji **navadni ljudje vsaka oseba, sleherni**, v množini pomensko kot sedaj *ljudstvo, puk, gesinde, folks, raja*.

To bi lahko pomenilo, da je bil podoben izraz za sužnja v indoevropskih jezikih vedno prisoten, kasneje pa se je izenačil z oznako za Slované.

Podobno zaključuje tudi O.N. Trubačov iz indoevropskega ***servo-**, ki pomeni *cel, ves*, z razlago **vsi ljudje** za ime **Srb** [64].

Pomen imena Slovani

Posebno so zanimive sanskrtske besede [50]:

sva	lasten, svoj
svaj	objeti, zgrabiti, obkrožiti, zviti ali oviti
svaja	lastnoroden , lasten, svoj , soroden
svajA	lastnoroden
svajana	pripadnik svojih ljudi , sorodnik ; svojec , svoje (lastno)
svajanaya, svajanAya	biti soroden , podoben, postati sorodnik
svajanman	svoj
svAjanya	sorodstvo
svajAti	lastne vrste ; član svoje družine ali kaste

Takoj spoznamo našo sorodnico **svoj-**, pa tudi **ovoj** ali **zavoj**. Njen prvobitni pomen je soroden z nečim **kar vsebuje**. Drugi del zloženke

jana	(stvariti) , živo bitje , človek , oseba , rod; ljudje, podaniki itd.
jAna	rojstvo, izvor , rojstni kraj

pa je soroden tudi z besedo

janI ženska, žena, rojstvo,

in je kot vidimo tudi najbližja sorodnica naši **ženi**. Iz tega izhaja tudi beseda

janya pripadnost rodu, družini ali pa isti deželi, član naroda

Izpeljanka **svajana**, pa je nedvomno tako glasovno kot pomensko sorodna imenu **Slovani**. Primerjaj jo tudi z obliko **Slavjani**. Tako je razlaga imena **Slovani** zelo preprosta pomeni **svoj rod, svoj narod**.

Kakor vidimo je ime **Slovani** res drevno in je verjetno eno najstarejših. Tudi to je bilo morda prvotno samooznaka za vse Indoevropejce, Slovani so jo tako, kot tudi slovanske jezike, bolj ali manj ohranili. Tudi ostale, prej navedene, pač pa manj verjetne razlage nas privedejo do istega zaključka.

S tem so potrjene tudi razlage M. Rudnickega, J. Otrebskega in E. Rzetelske-Feleszke, čeprav so samo delno pojasnili pomen imena. Verjetno ni jezikoslovna skupnost primerno sprejela njihovih razlag zaradi res spornih indoevropskih korenov ***slovin** ***svoj(?)**, saj vemo, da zvezdica označuje umetno rekonstrukcijo.

Kako pa je z prehodom **v** v **l**, pravzaprav iz **svv sl**? Oglejmo si naslednje sanskrtke besede

svaka lasten (svoj) , moj lasten, član svojih (svojec), sorodstvo, sorodnik, prijatelj, svojci, prijatelji ...

svastha sam svoj, zdrav, neodvisen

svasti dobro, sreča, uspeh ipd.; pozdrav: zdravo, dobro se imej !

svabhAva rojstni kraj; lastno stanje bivanja

svAbhAvya samobiten, lastna narava, svoja posebnost

svabhU samobiten

bhU biti, postati

kjer nam zvenijo v ušesu **svak**, **svastika** (srb.), **biti** in temu sorodna **svoboda**, ki je v nekaterih drugih slovanskih jezikih **sloboda**. Spomnimo se še tudi prej omenjene besede **svad**, sorodnice naših besed **sladko** in **slastno**.

Tudi razlike in prehodi **j** v **ž**, **dž**, **dj**, ali pa **d** naj nas ne skrbijo naprimer **rojen** in **rodjen** ipd.

Pa še to

Kralj **Shalivahana** [65] naj bi vpeljal dobo, ki se imenuje **Shalihavana shaka**, da bi praznoval svojo zmago nad Vikramadityo iz Ujjayinija v letu 78 p.K. Sanskrtka klasična pesnitev Vikrama Charita, ki je bila spisana v enajstem stoletju, opisuje te dogodke. Toda razen te pesnitve in nekaj ljudskih legend, nimamo za to dokaza. Zgodovina naj bi zabeležila samo, da je Gautami Putra Shatakarni, iz rodu dinastije **Shatavahana** premagal mogočnega Nahapana, kralja iz Satrapa. Ljudsko izročilo Maharashtre enači vladarja Gautamiputro Shatakarno z **Shalivahano**. Etimološko naj bi bilo ime Shatavahana izvedeno iz **Shalivahana**.

Drug vir poroča, da je Salivahana, kralj Ujjaina (sedaj Madhya Pradesh), preden je odšel k Himalaji, premagal ljudstvo imenovano **Sake**, ki so vdrli v Indijo iz severozahoda.

Zopet drugo poročilo pripoveduje, da je novo leto povezano z **Saka** obdobjem, ki se je uvedeno v letu 78 p.K. Pozneje, okrog l. 500, so **Saka** obdobje prevzeli hindujski astronomi v koledarske namene.

Tudi po nekem drugem viru naj bi bil vzrok za **Saka** obdobje vdor tujcev v Indijo z zhodne obale. Ti naj bi prišli iz skitske dežele, severno od Črnega morja in naj bi bili **Skiti**, ki so jih v Indiji pozneje imenovali **Saka**.

Tako naj bi v kasneje kralj Salvahana, ki je vladal v l 78. v Pratištanu (sedaj Paithan) na reki Godavari, vpeljal praznovanje, ki ga zato imenujejo **Salivahana Saka** Era.

V naslednjem poročilu pa so **Sake**, ali v drugih virih **Zaka, ZAKa**, *belopolto pleme, ki je nastalo iz znoja svete Krave Vasišta*, da bi uničili vojsko Vismamitre ... kralj Sagara se jih je hotel rešiti, pa ni uspel. Včasih jih smatrajo za pristaše **Salivahane** in jih enačijo z Tatari ali pa Indo-Skiti, ki so preplavili Indijo pred Arijci. Premagal jih je bil po poročilu tega vira veliki Vikramaditya.

Sake naj bi vladali v severozahodni Indiji v zadnjem pred in prvih dveh stoletjih našega štetja.

Shalihavana, ZAlivAhana, SALivAhana, ZalavAhana, Salvahana je slavni indijski suveren. Ime naj bi dobil po *Yakši Sali*, na katerem naj bi bil jahal, ali pa po drevesu *Sali* iz njegovega lesa naj bi bil narejen križ, na katerem naj bi bil Salivahana rojen. Njegovo srečanje z Jezusom Kristusom ki je opisan kot pravi vedski junak v zlatem oklepu ipd. so dodali kasneje misionarji vsled legende o rojstvu na križu.

Poročila so si nasprotujoča. V enem je **Salvahana** zmagovalec, v drugem premaganec, v enem je vodja **Sak**, v drugem njihov nasprotnik. Dejstvo pa je, da je zgodovinska oseba in da so tudi **Sake** bili resnično pleme. Tudi razlaga njegovega imena je, v nasprotju z večino ostalih imen v Vedah, sporna. Yakša Sali ali pa drevo Sali, *vahana* in podobno pa (z različnimi glasovnimi vrednostmi):

vAhaNa, vahana, vAhana odnesti, odstraniti, uničiti; truditi se, nositi, jahati, voditi (vprežno vozilo) ...

vana gozd , les , grm , goščava ...

van ljubiti, želeti, pridobiti, osvojiti, zmagati, postati gospodar ...

Pričakovali bi, da bi razlaga imena, kot se pač velikemu kralju in zmagovalcu spodobi, bila povezana z odstranjevalcem ali pa uničevalcem sovražnikov, pa ni. Tako ostaja razlaga, da je ime verjetno tujega izvora in je prilagojeno takratnem domačem jeziku. Razlaga pomena pa sloni verjetno na najbližji glasovni osnovi izgovorjave takratnih prebivalcev.

Tudi o Sakah je povedano premalo. Zanimiv je mit o njihovem nastanku. Tudi tukaj je ime *Saka* nekako povezano z *znojem, telesno tekočino*. Vidimo, da se je tudi tu ta miselna povezava pojavila zaradi podobnosti besed in da je ime že dovolj tuje, kar omogoča takšne razlage.

Zgodovinska dejstva pa dovoljujejo tudi sledečo razlago: Sake so bili pravzaprav neko slovansko pleme, ki je vdrlo v Indijo, ime njihovega vodje (ali pa tega kralja, ki naj bi jih bil končno premagal) pa enostavno domačemu jeziku prilagojeno ime Slovan.

In kaj je z kraljem in carjem ?

Ustalila se je nemška razlaga naše besede **kralja** na Slovane naj bi Karl Veliki naredil tako neverjeten vtis, da je postalo njegovo ime oznaka za vladarja. To je nekakšna vzporednica z *cesarjem* tudi tu je ime mogočnega vladarja postalo oznaka in naslov za velikega vladarja.

Že Trubačev se ni strinjal s to razlago izvora besede **kralja**. Beseda **kralj** naj bi imela osnovo v besedi **karati**. Sorodnice so še **harati** naj vas spomnim na Borovo razlago napisa na negovskih čeladah [7] in **garati**. Poslednja beseda je verjetno samo slovenska, ostale pa najdemo tudi v večini ostalih slovanskih jezikov.

V Sanskrtu pa najdemo besedo

karAla razprto, odprto; mogočen, grozen, strašen, ...

Tako bi pomenila beseda **kralj** prvotno mogočnik, strašni ipd.

Kakor vidimo, nam ni potreben nikakršen Karl Veliki za našega **kralja**. Za to govorijo tudi zgodovinska dejstva. Izvor imena **Karl** iz latinskega **carus** (ljub, drag) ni potrjen. Iz latinskih virov ni s tem imenom nihče znan. Ime nam je znano šele od Karla Velikega. Tudi sam Karl Veliki kot zgodovinska oseba je sporen. Ni niti ene same neoporečne kronike iz njegovega obdobja, pač pa več kot dvajset tisoč lažnih iz poznejših stoletij [19], predatiranih „za nazaj“.

Tudi njegova dela niso v skladu z zgodovinskimi dejstvi. Ustanovil naj bi bil čez dva tisoč mest, gradov, samostanov in cerkva. No vsi dokazi pa se ustavijo pri samostanu v Mustairju, v Grabuendnu v Švici. Tam je v cerkvi kip kralja, ki naj bi bil Karl Veliki. No tudi ta dokaz se je tudi že v turističnih opisih preselil iz osmega ali devetega stoletja tja v enajsto ali dvanajsto stoletje. V razpravo o tem, da je celo obdobje v katerem naj bi živel izmišljeno, se tukaj ne bomo spuščali [66]. Lahko dodamo še to, da so bile lažne kronike potrebne tedanjemu plemstvu in samostanom, da bi zgodovinsko opravičili in legalizirali svoje lastniške pravice ter da bi se zaščitili pred zahtevami sosedov.

Tako so podložniki „sirarja“ (cesarja), plemeniti, modrokrvni „pisarji“ (grofje) in „računarji“ (conti) ponarejali zgodovino!

Uradno nemško zgodovinopisje je sicer priznalo teh dvajset tisoč kronik za lažne, neke velike popravke zgodovine pa niso vpeljali. Karla Velikega ne proglašajo več kot „prvega Evropejca“. Ostala je samo še Karlova nagrada, ki je iz političnih razlogov ne morejo preimenovati tu in tam jo sedaj imenujejo raje „Medaille Charlemagne“. Tako je nekdo omenil v dnevnem časopisju če je Karl Veliki bil res zgodovinska oseba, potem je bil verjetno samo Karlček in še to zelo „fies“. Tako lahko dela Karl Veliki družbo kralju Arturju in našemu kralju Matjažu.

Prav zanimivo pa je, da se nemška zgodovina posmehljivo izraža o staroslovanski demokraciji, ki je bila to tudi v današnjem smislu, predstavlja pa za „velikega Evropejca“ človeka, ki bi danes moral pred haško sodišče, seveda, samo če bi bil Slovan ali pa Afričan.

Kdo bo proglašen za naslednjega velikega evropskega „združevalca“ ?...

Tukaj moram omeniti še poročilo Ibrahima ibn Jakuba, mavrskega trgovca s sužnji, ki je bil žid. Opisal je svoje „poslovno“ potovanje v Prago [67], kjer omenja, da je Oto I. največji *slovanski* kralj. Verjetno zato, ker je Oto I. že bil kristjan, ga nemška zgodovina in kronike štejejo za Germana in mu je preskrbela „pravilni“ rod. Ibn Jakub pa teh predsodkov seveda ni imel. Razlikoval je dobro med Slovani in Germani, kakor tudi pogani in kristjani že zaradi „poklicnih“ razlogov.

Mogoče je ravno slovanski naslov **kralja** Ota I. prešel v ime Karl v takratnih kronikah „za nazaj“ [19]. Stari Slovani niso poznali kraljev v političnem smislu, pač pa izvoljene vojvode. Verjetno je z prihodom krščanstva nastala v prevodih potreba po oznaki *Kristusa kralja*. Seveda ni za to bil primeren vojaški naslov vojvode ali pa kneza. Prišla je do veljave oznaka **kralj**, ki je z novo obliko vladavine prešla tudi v politično oznako.

Pa si oglejmo še carja. **Car** naj bi bila ruska različica besede **cesar**. Tako imamo v slovanskih jezikih **cesarja**, če je beseda o avstrijskem, nemškem ipd. in **carja**, če je beseda o ruskem. Prvi car s tem naslovom naj bi bil Ivan Grozni.

Zanimivo je, da govorimo tudi o Carigradu, ne pa o Cesargradu. V prvem ni bilo nikdar carja, bili so samo imperatorji. Drugi pa je dobil ime po kakšnem visokem obisku.

Pa si oglejmo to kar najdemo v Sanskrtu:

car premikati se, iti, hoditi, gibati se, obnašati se, potovati, iti z, slediti, delovati, živeti, postopati s ...

Seveda, lahko ugovarjamo, da je beseda le preveč ohranjena, tudi če zamenjamo **c** in **k** v izgovorjavi. Tudi njena oznaka za vozilo *carrus*, v latinščini in podobno v drugih romanskih jezikih naj bi ostal njen edini pomen.

Besedo **car** pa kljub temu lahko razlagamo kot oznako za vodjo. Seveda ni bila pogosto uporabljena dokler ni dobila političen pomen, ali pa jo je ravno zato Ivan Grozni izbral, da bi se z novim nazivom dvignil nad ostalimi vojvodi, bojarji, mogoče pa tudi cesarji. Podobnost in politična oznaka, po veljavi enakovredna *cesarju*, pa sta vodili k že znani razlagi.

Razlago potrjujejo še sledeče besede v Sanskrtu:

abhicar	očarati, začarati, čarati;
AcAra	(dobro, lepo) obnašanje, način delovanja, običaj, raba (vsi tradicionalni in večni); pravilo obnašanja, navodilo, ustanova, pravilo;
AcArya	duhovni vodja ali učitelj ;
agocara	nedosegljiv, nedoumljivo, nekaj izven spoznavnega sveta;
caritra	delovanje, obnašanje, navada, dejanje, pustolovščina, dela, narava, nagnenje, zakon iz običaja;
carSaNI dhRt, carSaNI dhRti, carSaNI prA, carSaNI sah	podpiranje, zaščita, zadovoljevanje, vladanje, premagovanje ljudi;
cAru	prijeten, sprejet, cenjen, ljubljen, drag (od tod lat. <i>carus</i>);
gocara	pašnik, področje, področje delovanja, bivališče;
khacara	gibanje v zraku, letenje, ptica, planet, sonce, oblak, veter, zračni duh;
paricara	gibanje, tečenje; paznik, služabnik, privrženec; telesni stražar
vicAraka	vodja, vodnik, vohun;

Sorodstvo z našim *čaranjem*, tako tudi *črko* nam ni potrebno povdarjati, ostale besede, zloženske z besedo, z osnovo, ali pa samo z sosledjem črk **car**, pa nam dajo dovolj občutka za sorodnost z nečim čarobnim, nadnaravnim, vzvišenim, z delovanjem in položajem, z vodenjem, vladanjem, zaščito itd. Mogoče imata besedi **car** in **karAla** isti izvor, neki prapojem osnovnega gibala ali dejavnika... Torej, ni nam potreben za *carja* nikakršen „sirar“ pa čeprav ta poklic zelo cenimo beseda pa nam je bila vedno lastna.

Sklep in zaključek

Izvor imen kaže, da razlikovanje v *sebe*, *svojo družino*, *naše sorodnike*, *naš rod*, *naše pleme* in v *ljudi*, *ki jih razumemo* ali pa *ne*, *ki so iste vere* ali pa *ne*, obstoja iz prazadetkov in jo lahko izsledimo iz imen [4].

To pravilo velja tudi za ime **Slovani**.

Pokazali smo sledeče:

Ime **Slovani** izhaja iz ožje sorodnice sanskrske besede **svajana** v pomenu **svojec**, **sorodnik**.

Kratko ime **Slav** (tuje poimenovanje; *Slave, Slawe* ipd.) je izvedeno iz osebnih imen kot so Rastislav, Boguslav ipd., katera so sestavljenke z besedo **slava** v pomenu **slaviti**.

Ime **Sklaveni, Saqlaba** ipd. : Premena **slv skl**je lahko nastala iz večih razlogov: Delen vpliv imen **Skit** (gr.) ali **Saka** (perz.); vpliv ali pa zamenjava z bližjo sorodnico sanskrske besede **sakalajana** (vsaka oseba, vsakdo) v pomenu **vsiljudje**, ali pa besede **sarvajana** (vsaka oseba, vsakdo iz množice, [sleherni?]), v pomenu **navaden človek vsaka oseba, sleherni iz naroda** (v smislu *puk, gesinde, folks, raja*) in tako tudi **suženj**.

Kratko ime **Sklave** (tuje poimenovanje; *Sclavo, Sklawe* ipd.) je nastalo iz vpliva imena **Sklaveni** na kratko obliko **Slav** in je v latinščini postalo izraz za sužnja, ki so ga prevzeli tudi drugi. Podobnost z neko drugo besedo s pomenom suženj (s sorodnico besedam **sakalajani** ali **sarvajani**) ostane odprto vprašanje.

Imena **Enetoi, Veneti, Wenden, Windischi** ipd. so izpeljave iz imena **Slovenec**, ki je izpeljano iz imena **Slovan**, mogoče posredno z glagolom **slaviti** kot je to napr. *peti pevec*. To smo potrdili tudi z verjetnostnim računom, ki je pokazal, da so vse ostale "uradne" razlage praktično nemogoče.

S temi spoznanji si moramo tudi ogledati njihov vpliv na razlago slovanske etnogeneze. Kaj lahko sklepamo iz navedenega? Iz sorodstva imena **Slovani** sanskrski besedi **svajana** sledi, da je ime **Slovani** zelo staro ime. Prav lahko ga postavimo najmanj v 2. tisočletje pr. n. št., če ne še prej, saj je Sanskrt iz te dobe. S tem so tudi neodvisno potrjeni Homerjevi in Herodotovi podatki. Seveda bo še vedno ostal očitak, da je ime v približno današnji obliki, šele znano iz prvih stoletij po n. št. Antični viri pa poročajo o veliko manjših neslovanskih narodih znatno prej [68].

Kako to ?

V [4] sem že bil omenil, da so v antičnih virih omenjeni narodi večinoma samo velike družine, plemena ali pa tudi kakšna plemenska zveza [69]. To velja tudi za Slovane ali bolje rečeno Protoslovane, kar sledi neposredno iz podatkov ocene gostote prebivalstva v teh časih [70]. Tisti narodi, kot so to naprimer Veneti, ki so posebej omenjeni kot veliki narodi, so pravzaprav najbližji današnjem pojmovanju naroda. Ti niso biološko izumrli, kot se je to lahko zgodilo ostalim, pač pa so samo postali bolj znani in tako lahko dobili pri sosedih drugo ime. Pojava, ali bolje omemba, nekega naroda v antiki pa je večinoma povezana z vojaškim pomenom je pravzaprav odsev nevarnosti, ki jo je ta narod predstavljal za kronistovo okolico. Podatki trgovcev o ostalih "narodih" pa so zelo površni, ker so samo iz "druge" roke poročilo trgovca trgovcu, kjer nista oba sama prepotovala njihovih krajev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da pri večini teh "narodov", ko se pojavijo v besedah kronista, ne gre za neko "etnično" skupino, t.j. skupino, ki je sorodna, govori isti jezik in ima iste običaje. Običajno je to neka oborožena skupina roparjev in plenilcev, ki si je podjarmila domače prebivalstvo, svojemu roparskemu področju pa dala videz nekakšne državne tvorbe. Kasneje je bila mogoče asimilirana v podjarmljeno prebivalstvo, njen lasten jezik se je izgubil ostalo pa je ime napr. Langobardi, Bolgari, Gepidi ipd.. To je razvidno tudi iz zemljepisnega položaja in trajanja gibanja "selečih se" narodov zemljepisno skoraj izključno na mejah znanega antičnega sveta (ostali podatki so samo kasnejše razlage razširjene na ostala področja), premiki, ki so jih "celi" narodi naredili v nekaj letih pa kažejo, da je bila prehrana in ostala preskrba, mogoča samo iz ropa domačega prebivalstva staroselcev.

Tako lahko samo potrdimo Tomažiču [7], da je ime Slovani veliko starejše kot pa njegova prva omemba v antičnih kronikah. Slovani so živeli v demokratičnih vaških skupnostih in tako niso imeli prvotno neke večje organizacije, ki bi omogočila hitro sklicanje večje vojaške moči in tako tudi niso imeli odgovarjajoče opreme in taktike ob napadih plenilcev.

Za antične razbojnike naj bi tako ne pomenili prvotno „resnega“ sovražnika [61]. Pod pritiskom plenilcev pa so se začeli vojaško združevati in upirati pridružili so se jim tudi slovanski najemniki iz vrst plenilcev, napr. Bizantincev in naučili so se takrat „moderne“ vojaške taktike in prešli v protinapad.

Tako so postali neposredna vojaška nevarnost za "kulturno napredne" in njihovo ime je dobilo pomen za kroniste.

Tudi Samova država je nastala zaradi obrambe pred germanskimi roparji.

Po Alinejivi teoriji kontinuitete [71], po arheoloških najdbah podonavskih kultur [72], sega slovanska pismenost daleč tja v mlajšo kameno dobo. Etrurščanski, retski, venetski in frigijski napisi so dovolj uspešno razvozlani s pomočjo slovanskih jezikov [73]. Seveda ne moremo pri vseh govoriti o Slovanih, pač pa prej o Protoslovanih, nekaj od tega pa celo o prednikih današnjih neslovanskih narodov, ki pa so vsled takrat bližnje sorodnosti Indoevropcev imeli tudi bolj sorodne jezike.

Tudi (proto)glagolica in (proto)cirilica sta veliko starejši in ju samo pripisujemo apostoloma Cirilu in Metodu [72].

Kako to, da nimamo po venetskih in frigijskih napisih ničesar mlajšega tja do Brižinskih spomenikov, do Cirila in Metoda ?

Tudi na to ni odgovor težak. Pomislimo samo na usodo Karantancev, Retre in Arkone. Sicer sta poslednji veliko mlajši, vemo pa zagotovo, da so kipi božanstev v njihovih svetiščih imeli napise [56]. Prav neverjetno bi bilo, da razen teh ni bilo nikakršnih drugih pismenih dokumentov, verjetno predvsem verske vsebine. Vse pa so zavojevalci korenito uničili, bolj iz sovraštva in grabežljivosti, kot pa iz verskega zanosa.

„Germanske" rune so pravzaprav nastale iz venetske pisave [74]. Pomislimo samo na poročila Ibrahima Ibn Jakuba [67] o bogati trgovini na slovanskih področjih. Ta zagotovo ni bila brez pisanega. Tudi njegovo poročilo [72] o ruski runici priča o starejših, predcirilskih in predglagolskih, pisavah. Pisali so na drevesnem lubju in lesenih deščicah [75]. Ničesar pa ni ohranjenega .

Tudi zahodna Evropa, ki se smatra za dediča antičnih kultur in za nosilca krščanskih vrlin, bi ne večine antičnih virov imela brez Bizanca, ki ga je pomagala uničiti. Arabske prevode, pretežno grških del, so prevedli v latinščino šele toledski prevajalci, židje v muslimanski državi. Kaj je bilo vse uničeno s požigi starih knjižnic aleksandrijskih, bizantinskih (tudi ikonoklastika), kremeljske knjižnice Ivana Groznega itd. ! Ni mi potrebno omenjati, kdo so bili večinoma požigalci in na katero veroizpoved so se sklicevali.

Tako kakor v Retri in Arkoni, kasneje tudi v Amerikah in drugod, je bilo pokristjanjevanje samo izgovor za osvajanje, ropanje, plentive, pobje, zaslužnjevanje in unichevanje kulture domačega prebivalstva. Za vse ne moremo obdolžiti samo tujce. Tudi lastne razprtije so krive naprimer kijevska država, lužiški spopadi. Prevzem nove vere je botroval tudi uničevanju svojih lastnih kulturnih dobrin kot dokaz prave verske gorečnosti. Eden primerov te miselnosti pa najdemo pri naprimer Thitmarju [75]. Bolj ga je groza slovanskega bogoslužja kakor pa vseh pobojev, umorov, plentev in vojn, ki jih opisuje.

Brez dvoma lahko zaključimo, da so Slovani s pokristjanjevanjem izgubili skoraj svojo celotno kulturno dediščino.

Novo krščansko slovansko kulturo pa sta omogočila Ciril in Metod, ker sta bila Slovana, kar seveda zahodni viri oporekajo. Bila sta bolj ali manj na pravi „politični liniji“, kljub temu pa so ju nemškogovoreči preganjali, njuno bogato dediščino pa ne moremo pripisati samo verski gorečnosti, pač pa je tudi plod stare slovanske kulturnosti na novem področju. Tudi novgorodska splošna pismenost [75], posebej v dobi, ko so pisanje smatrali za žensko in meniško stvar in ko je v zahodni Evropi bila splošna nepismenost, ni nastala čez noč. Je enostavno dediščina staroslovanske pismenosti pri narodu, ki ga niso tujci kristjanizirali in tudi ne osvajali, tako mu ni nihče uničil lastne kulture.

Kaj lahko zaključimo iz dosedanjih razlag imena in etnogeneze domačih in tujih jezikoslovcev in zgodovinarjev?

Posebej so zanimiva sledeča dejstva in protislovja:

Vsi jezikoslovci so mnenja, da iz hidronimov ni bilo mogoče sklepati na predomovino Slovanov, pa pridno in neprestano žebrajo "mokro, vlažno in tekočo" etimologijo imena Slovani iz nekega hidronima [77].

Jezikoslovci niso prepričani v lastne metode upoštevajo večinoma samo "rekonstruirane" korene, ki pa jim sami ne verjamejo, čeprav so bili zelo blizu resnici (Otrebski, Rudnicki, Rzetelska-Feleszko), prevzemajo pa tuje razlage.

Protoslovansčina in slovanski jeziki naj bi nastali "veliko kasneje" kakor germanski ali keltski, z izposojenkami od vsepovsod, so pa bolj sorodni Sanskrtu kot pa tisti iz katerih naj bi nastali.

Govorijo o razpadu indoevropske skupine, ki je bila naseljena po celem kontinentu in še dalj, za določene del Slovane te skupine pa iščejo "pradomovino" v nekem ozkem področju "veliko kasneje".

Zemljepisna imena, rastlinska imena [78], imena živali ipd. naj bi pokazala pradomovino Slovanov.

Neuspeh naj bi bil, da vsaka grupa poimenovanj vodi h drugemu zemljepisnem področju [79]. Ravno to je uspeh, vsaj so bili Protoslovani naseljeni po celotnem kontinentu in ti zaključki to potrjujejo.

Tuje razlage imena in etnogeneze so očitno pristranska vojaško-politična propaganda in ne znanstvena dognanja, namenjena lastnim neslovanskim, zahodnim položnikom, da so se bili in se bodo pripravljene „brantiti“ pred dednim slovanskim sovražnikom, ki jim je „prevzel“ Evropo v prazgodovini. So tudi opravičilo za lastne zgodovinske „grehe“. Ta stran in tako predsodki proti Slovanom so globoko vkoreninjeni v mišljenju povprečnega zahodnjaka, posebej nemškogovorečega [80]. To je tudi eden osnovnih odrazov današnje politike do vzhoda in medijskega poročanja o vzhodu na zahodu.

Vrnimo se še k našemu Francetu Prešernu. *Največ sveta* je jasno Uporaba besede *slišati* kot *pripadati* pa je germanizem in jo lahko popolnoma namerna. Temu primerno pa je tudi tuje poimenovanje pravilno *otrokom Slave* skupaj pa je jasna politična izjava.

[*] Zaključna beseda

V prvotnem besedilu tega spisa sem navedel teorijo paleolitične kontinuitete []. Medtem pa je zastarela. Bila bi pa po najnovejših spoznanjih popolnoma pravilna ako bi bila teorija neolitične (delno bakrene dobe) kontinuitete – seve, za evropejske predzgodovinske razmere.

Ta nova spoznanja so dosežek DNK genealogije Y-kromosoma. Ta DNK genealogija omogoča ugotoviti izvor ljudi posamezne skupine (v kateri vsi člani pripadajo znani haplogrupi) ali pa njenemu delu (to je potomcev ali pa sorodnikov), ki so v genealoškem pomenu potomci skupnega prednika, kakor tudi izračunati oceno časovnega razdobja med tem skupnim prednikom in njegovimi sedanji potomci. Ta metoda sloni na kinetiki mutacij haplotipa v segmentih Y-kromosoma, ki se ne rekombinirajo.

S tem so prejšnje postavke postale zgodovinska, še korenitejša, dejstva, kot pa je to teorija paleolitične kontinuitete predpostavljala.

- Nadaljnji obstanek je zakon jezikov. Sprememba je izjema (prevzeto po M. Alineiju).
- Pretežno protoslovanski osnova (haplogrupa R1a1) je bila od začetka nove kamene dobe (od približno 11,600 let) razširjena po vsej Evropi in njen jezik je odgovarjal ProtoIE jeziku.

- V Evropi obstoja slovanska jezikovna skupnost od nove kamene dobe (od približno 5500 let).
- Današnji slovanski narodi živijo na ozemlju, na katerem so se razvijali od nove kamene dobe, tazen manjših kasnejših premikov na večinoma mejnih področjih.
- Takšno mejno področje so Alpe, kjer se vse velike IE jezikovne skupine srečajo.
- Divje tolpe so se kot priseljenci (haplogrupa R1b1) iz Afrike čez Gibraltar (pred približno 4500 leti) razširili v zahodno Evropo in so prvotno domače prebivalstvo večinoma pomorili, zasušnili ali pa pregnali. Pomešali so se z ostankom prvotnega domačega prebivalstva in so tako predniki sedanjih zahodnoevropskih narodov. Tako so pridobili svojo „plemenito“ belo polt in iz mešanice njihovih neindoevropskih (ne-IE) prajezikov z slovanskimi prajeziki so nastale njihove sedanje IE jezikovne skupnosti.

Moramo poudariti, da DNK genealogija Y-kromosoma (ki ne rekombinira) ni nikakršna teorija, pač pa metoda preračuna na osnovi statistike, kemične kinetike in analitičnih podatkov, ki so pridobljeni iz naravnih procesov (napr. mutacije, radioaktivni razpad [C14-datiranje], analize staranja). Sin podeduje od očeta popolnoma nespremenjen Y-kromosom. To metodo ne smemo enačiti z popularno DNK genealogijo, ki naj ugotavlja sorodnost med posamezniki z genetiko – z moško/žensko rekombinacijo genetične informacije.

Nekateri močno napadajo in kritizirajo to metodo, je pa ne morejo razveljaviti. Tudi te teorije, ki splošno veljajo kot resne znanstvene teorije o predzgodovini in zgodovini – ne samo v Evropi – in ki vodijo v napačno smer, ker so jih postavili na osnovi postavk in predpostavk, so razveljavljene in razgaljene kot napačne, pomanjkljive in pristranske.

Nekaj spoznanj z DNK genealogijo Y-kromosoma :

Anatole A. Klyosov, Giancarlo T. Tomezzoli: DNA Genealogy and Linguistics. Ancient Europe, *Advances in Anthropology* 2013. Vol.3, No.2, 101-111, Published Online May 2013 in SciRes (<http://www.scirp.org/journal/aa>), siehe Abstract in Addendum.

Igor L. Rozhanskii, Anatole A. Klyosov: Haplogroup R1a, Its Subclades and Branches in Europe during the Last 9000 Years, *Advances in Anthropology* 2012. Vol.2, No.3, 139-156
Published Online August 2012 in SciRes (<http://www.SciRP.org/journal/aa>)

Anatole A. Klyosov: Ancient History of the Arbins, Bearers of Haplogroup R1b, from Central Asia to Europe, 16,000 to 1500 Years before Present, *Advances in Anthropology* 2012. Vol.2, No.2, 87-105, Published Online May 2012 in SciRes (<http://www.SciRP.org/journal/aa>)

[**] Oznaka ali poimenovanje „indoevropsko“ je zahvaljujoč spoznanju DNK genealogije Y-kromosoma zastarelo in enostavno napačno. Indijsko prebivalstvo, ki ima R1a1 haplogrupo – večinoma bramanska kasta ~100 milijonov ljudi – so potomci priseljencev iz ruske ravnine pred ~ 3600 leti in je tako „mlajše“ kot z ProtoIE imenovan jezik takratnega evropskega prebivalstva (R1a1). Tako ni mogoče upoštevati nek indijski, kakor tudi ne iranski jezikovni vpliv, niti ne v vzhodni Evropi – kar sedanje teorije trdijo. Oznako sem zadržal samo zaradi jasnosti pojmovanj, ki bi jih drugače označili kot arijske, ki pa jih je lahko pomotoma poimensko enačiti z zgodovinsko obremenjenimi pojmi.

[***] Tako so sanskrit jezik, kakor tudi Vede, „mlajši“ kot 3600 let, toda sanskrit smatrajo za „verski“ jezik kaste (?), ki je blizu predpostavljene ProtoIE jeziku, ker so ga predajali naslednikom nespremenjenega.

Viri, literatura in reference

- [1] Slovar slovenskega knjižnega jezika, SAZU, DZS, Ljubljana 2000
- [2] P. J. Šafarik: Slovanske starožitnosti, Praga 1837
- [3] O. Kronsteiner: Notizen aus der Steinzeit, European Editions, Saint Petersburg 2002, str. 90
- [4] B.J. Hribovšek: Imeni Raetia in Schwyz, Revija SRP, št. 75/76, 77/78, Ljubljana 2006, 2007, Branko J. Hribovšek IMENI RAETIA IN SCHWYZ <http://www.revijasrp.si/knrevsrp/pogum2006-2/imeni_rs22.htm>
- [5] To je dnevna uporaba dvojine, 42 narečij v 7 skupinah
- [6] Brižinski spomeniki, Monumenta Frisingensia (9./10. stol.); najstarejši ohranjeni spis v slovenščini (kopija še starejšega) dobro razumejo celo dandanes slovensko govoreči. Hranijo ga v Bavarski državni knjižnici, München.
- [7] Šavli J., Bor M., Tomažič I.: Veneti, Editiones Veneti, Wien, Boswell 1996
- [8] Tudi število slovanskih jezikov je bolj določeno s politiko kakor pa z jezikoslovnim in literarnim vrednotenjem.
- [9] Enciklopedija Slovenije, 2. del, Ciril in Metod, Mladinska knjiga, Ljubljana 1987-2002
- [10] gl. [7] str. 212
- [11] gl. [7] str. 334
- [12] gl. [7] str. 321
- [13] M. Snoj: Slovenski etimološki slovar, Mladinska knjiga, Ljubljana 1977
- [14] J. Pokorny : Indogermanisches etymologisches Wörterbuch, Bern 1959
<<http://www.ieed.nl/cgi-bin/startq.cgi?flags=endnnl&root=leiden&basename=%5Cdata%5Cie%5Cpokorny>>
- [15] Veneti.info zgodovina/history/Geschichte <<http://www.veneti.info/veneti.htm>>
- [16] gl. [7] str. 365
- [17] G. Weiss, A. Katsanakis: Das ethnicon sklabenoi, sklabei in den griechischen Quellen bis 1025; Beiheft nr. 5, Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte im östlichen Europa; Franz Steiner Verlag Wiesbaden GmbH,, Stuttgart 1988
- [18] J. Reisinger, G. Sowa: Das Ethnicon Sclavi in den lateinischen Quellen bis zum Jahr 900; Beiheft Nr. 6, Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte im östlichen Europa; Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1990
- [19] Fälschungen im Mittelalter: Internationaler Kongress der Monumenta Germanie Historica, München, 16.-19. september 1986, v 5 delih, Hannover
- [20] gl. [7] str. 319
- [21] Jordanes: De origine actibusque Getarum, v. knjiga
- [22] gl. [7] str. 320
- [23] S. Zimmer: Germani und Benennungsmotive für Völkernamen in der Antike, Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, Band 34: Zur Geschichte der Gleichung „germanisch deutsch“, Herausgb. H. Beck et al., Walter de Gruyter GmbH & Co. KG, Berlin 2004, str. 9
- [24] gl. [18] str. 11: »...Veneter sind im Slaventum aufgegangen. Der name Wenidi wurde von den Germanen somit auf die Slaven uebertragen.«
- [25] napr. F. Dahn: Die Germanen, Emil Vollmer Verl. Phaidon, Essen, str. 22
- [26] Slawen Wikipedia <<http://de.wikipedia.org/wiki/Slawen>>
- [27] S. Brather: Ethnische Interpretationen in der fruehgeschichtlichen Archaeologie; Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, band42, str. 135,136
- [28] J. N. Bronštejn, K. A. Semendjajev: Matematični priročnik, ŽIT, Ljubljana 1963, str. 185
- [29] gl. [21] iii. knjiga

[30] B. P. Lozinski: The Name SLAV* in "Essays in Russian History"; edited by Alan D. Ferguson and Alfred Levin, Archon Books, Hamden, Connecticut 1964, © 1964, The šoe String Press, Inc. URL: <<http://www.kroraina.com/fadlan/lozinski.html>>

[31] Ta in sledeče navedbe so iz O. Spengler: Der Untergang des Abendlandes, Beck, Muenchen 1998, str. 238, 241, 761 itd.

O evropski politiki gl. H. Saña: Das vierte Reich, Rasch u. Röhrig, Hamburg 1990, H. Saña: Die Lüge Europa, Rasch u. Röhrig, Hamburg 1993

[32] ..kot je Goebbels rekel: „*Neke laži so prevelike, da jih ne bi verjeli.*“

[33] Pri skoraj vsakodnevnih omembah holokavsta, slovanske žrtve zahodni mediji skoraj redno zamolčijo gl. napr. Arno Plack: Hitlers langer Schatten, Langen-Müller, München 1993

[34] Mi Slovenci, že pred tisoč leti smo bili vzor Helmold : *Charinthe ... , homines divino cultui dediti, nec est ulla gens honestior et in cultu Dei et sacerdotum veneratione devocior* kot smo tudi danes "Musterknaben" v Evropi. Prve šole pa smo smeli ustanoviti šele pod Napoleonom, pred približno dvesto leti, ker jih prej germanski kulturniki niso dovolili, uporaba slovenščine pa je ponekod bila celo prepovedana. Še pred šestdesetimi leti so nas ti isti masovno razseljevali, klali in streljali. Sedanjih izgredov proti nam in naši manjšini v Avstriji in Italiji celo teroristične napade v devedesetih letih na našo manjšino v Avstriji mi ni potrebno posebej omenjati. Tudi ne, da odgovorne policije nikdar ne morejo najti storilcev. Nobena evropska institucija se ni nikdar zavzela za njih pri glasnem laježu za pravice katerekoli neslovanske manjšine seveda samo če jih ni kršila „mednarodna družba“. Seveda pa ne bi bilo pravičo, če ne bi omenil, da vsako manifestacijo neonacistov na zahodu spremlja tudi demonstracija nasprotnikov ljudje, ki se zavedajo, kaj jim je takšno mišljenje prineslo v preteklosti.

Sicer so tudi nemški uradni krogi precej počistili z najhujšo nacistično propagando tudi v zgodovinskega odnos do Slovanov pa se ni veliko spremenil. Povprečni zahodni Evropejec je manj izobražen kot povprečni vzhodni Evropejec in ne ve veliko o lastni zgodovini. Zanj je vse enako tam od Dunaja in Benetk proti vzhodu, na svojo nevednost pa je celo ponosen kot nepomembno. To bi nam sicer lahko bilo vseeno, pa nam ne more biti, ker jih tako vzgajajo v naše sovražnike.

[35] Potreben je samo pogled na nemške strani Wikipedije o Slovanih in slovanskih jezikih ali pa napr. Die Slawen in Europa Einleitung <<http://slawen.ausgetrock.net/>> . Megalomansko mentaliteto, aroganco, „razlage v pravilnem zgodovinskem kontekstu“, zavestne laži in neznanje v akademskih krogih pa podajo naprimer disertacije, ki so sicer brez znanstvene vrednosti: R. Steinacher: Studien zur vandalischen Geschichte, Diss. der Universitaet Wien, Wien 2002, <<http://homepage.uibk.ac.at/~c61705/DISSERTATION-Volltext.pdf>> ; U. Schlott: Vorchristliche und christliche Beziehungen bei Kelten, Germanen und Slawen, . Diss., Freie Univ. Berlin, 1996. Kakor ne bodo Nemcem Avstrijci nikdar odpustili Hitlerja, tako ne bodo prvi nikdar odpustili Slovanom druge svetovne vojne ter celotne predhodne zgodovine.

[36] Napr. J.W. Ross: The Annals Forged in the XVth Century, Tacitus and Bracciolini by John Wilson Ross Project Gutenberg <<http://www.gutenberg.org/etext/9098>>).

[37] „deutsche Geschichte“ se le počasi premika proti dejstvu postati poglavje o Nemcih, Avstrijcih in njihovem odnosu do slovanskih narodov v vsesplošni knjigi zgodovine.

[38] Prava izdaja vsega germanskega je izjava: " ... von woher kam es (das Volk)? Es gehoert zum Anstand eines Volkes, von irgendwoher gekommen zu sein und eine Urheimat zu haben. Dass es auch dort zu Hause sein koenne, wo man es vorfindet, ist fast eine beleidigende Annahme." Gl. O.Spengler [31]str. 750.

Tukaj moram omeniti priljubljeno zgodovinsko tezo o "sinhroniciteti" zgodovinskih virov nek "narod" je postal šele zgodovinski dejavnik, ko so ga kronisti omenili prej nima smisla o njem sploh razpravljati, dejstva veljajo samo od takrat ko so omenjena v zgodovinskih virih. Teza je surogat za slovansko selitev in zamenjava za sedaj uradno neslovanske teorije.

[39] H. Schroecke: Germanen Slawen, Panorama Verlag, Wiesbaden, 1999

- [40] gl. [39] str. 9 :“... *Die Bedeutung der Falschuebersetzung Sclavi = Slawen im heutigen Sinne kann ueberhaupt nicht unterschaezt werden, sie ist eine der Hauptursachen fuer den Verlust des deutschen Volksbodens bis zur Oder-Neisse-Linie, des Sudetenlandes und der Vertreibung der dort lebenden deutschen Einwohner...*“
- [41] Fr. Jeza: Skandinavski izvor Slovencev, Trst 1967
- [42] M. Vasmer: Woerterbuch der russischen Gewaessernamen, Osteuropa-Institut der Freien Universitaet Berlin, Berlin 1969-73
- [43] M. Vasmer: Russisches etymologisches Woerterbuch, Winter, Heidelberg 1953-58
- [44] H. Popowska-Taborska: Zgodnja zgodovina Slovanov v luči njihovega jezika, ZRC, Ljubljana 2005, str. 49
- [45] gl. O. Spengler [31],str. 921:“ *...Den unermesslichen Unterschied der faustischen und russischen Seele verraten einge Wortklaenge ... njebo, eine Verneinung...Geist, esprit, spirit ist (/ Klangsteigung nach oben), das russische duch ist (\ Klangabsteigung nach unten).*“
- [46] F. Bodmer: Die Sprachen der Welt, Parkland, Koeln 1997, str.220
- [47] S. Brather: Archaeologie der westlichen Slawen, Ergaenzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, Band 30, W. De Gruyter Berlin,New York 2001, str. 1
- [48] Lastna ocena nemškogovorečih iz dnevnih pogovorov.
- [49] V eni prvih knjig v nemščini o samostojni Sloveniji je prva slika fotografija razbite straniščne školjke, posneta baje v zapuščinah železarne Jesenice.V novi izdaji (Petra Rehder: Slowenien, München: Beck ; 1999.. 213 S. : Ill.. (Beck'sche Reihe ; 879. Länder) so to (ali pa podobno) fotografijo preselili na str.48.
- [50] Vse besede iz Sanskrta v tem delu so iz: Cologne Digital Sanskrit Lexicon,T. Malten, K. Stöwe: Sanskrit, Tamil and Pahlavi Dictionaries, Institute of Indology and Tamil Studies, University of Cologne, 1997/2003, tam glej tudi zvočne vrednosti. URL: <<http://webapps.uni-koeln.de/tamil/>> O sorodnosti Sanskrta in slovanskih jezikov J. Skulj, J. C. Sharda, R. Narale, S. Sonina, The Hindu Institute of Learning, Toronto, Canada: Lexical self dating <http://www.carantha.net/lexical_self_dating.htm>, gl.tudi indoevropske jezikovne primerjave razpredelnice besed v. A.В.Гудзь Марков: Индоевропейская история Евразии Происхождение славянского мира, Рикел, Москва, 1995, str. 112
- [51]G. Jagodzinski:O nazwach Slowian, <<http://grzegorz.w.interia.pl/lingwpl/nazwy.html>> , Tomáš Špevák : Drugaèna perspektiva na izvor Slovanov/Another perspective on the origin of Slavs <http://www.veneti.info/html/raziskave/spevak/izvor_slovanov.htm>
- [52] J. Kovárník, R. Kvet, V. Podborský: Europe's oldest civilisation and its rondels: the real story, <<http://antiquity.ac.uk/ProjGall/kvet/index.html>> , AARG 2004 PAPERS <<http://aarg.univie.ac.at/events/aarg2004/ABSTRACTS.html>>
- [53] gl. [44] str. 77
- [54] Online Etymology Dictionary <<http://www.etymonline.com/>>
- [55] W. Pfeifer et al.: Etymologisches Woerterbuch des Deutschen, DTV München 2004
- [56] Napr. kronisti: Saxo Gramaticus, Helmold Bosoviensis, Thietmar Mersenburgiensis, pregled vsebine njihovih kronik gl. <<http://oit.boisestate.edu/sknox/thesis/>>
- [57] J. Baudouin de Courtenay je iz the osebnih imen izvajal ime Slovani, gl. [51]
- [58]Z. Golab: The origins of the Slavs, Slavica Publishers, inc., Columbus, Ohio, 1992, str. 294
- [59] gl [44] str. 73
- [60] gl [44] str. 75
- [61] gl. napr. Flavius Mauricius Tiberius Augustus (Maurikios) : Strategikon; kakor tudi Feasting with "Kings" in an Ancient Democracy: On the Slavic Society of the Early Middle Ages (Sixth to Seventh Century A.D.) Florin Curta <<http://www.luc.edu/publications/medieval/vol15/curta.html>>

[62] Petr Jandáček: Slav Slave <http://www.veneti.info/html/raziskave/jandacek/slav_e.htm>
Veneti.info zgodovina/history/Geschichte <<http://www.veneti.info/raziskave.htm>>

[63] po Lozinskem [30]

I would like to suggest that Arabic Saqlaba was derived from Saka, the name of an Iranian population living north of the Caspian sea in pre-Christian times. Saka, from sah, sak, meaning 'lord,' referred to the social organization, a type later called feudal (for bibliography see Lozinski, B. P., The Original Homeland of the Purthians (Hague, 1959), pp. 29 f. Saqlaba, possibly a compound name, might have been a survival of the earlier name Saka, referring to the same geographical region and to a similar social organization of the inhabitants, differences of population notwithstanding. The change from Saka to Greek Sklavini might have occurred by elimination of the vowel and addition of suffixes. In the same way Persian (and Arabic) sakirlat, 'textle,' primarily wool, became scarlatum, 'scarlet' in the Latin of the Middle Ages: Hontum-Schindler, A., "The word scarlet," Journal of the Asiatic Society of Bengal, N.S., VI (1910), 265-265.

[64] gl. [44] str. 77

[65] Viri Saka era: <http://en.wikipedia.org/wiki/Saka_era> ,
<<http://www.tektonics.org/copycat/salvy.html>> ,
<<http://www.vepachedu.org/salivahana.html>> , <<http://www.harekrsna.com/sun/features/01-06/features186.htm>> , <<http://www.indiadvine.org/hinduism/articles/236/1/Bhavišya-Purana-The-Prediction-of-Jesus-Christ/>>

[66] gl. [19]; o razlagah za zgodovino gl. H. Illig: Das erfundene Mittelalter, ECON, Muenchen 2000

[67] Ibrâhîm ibn Ja'qûb, Reisebericht auf deutsch <<http://idrisi.narod.ru/ibrahim.htm>> , Bericht des Ibrahim ibn Jakub über die Slawen aus dem Jahre 973 <<http://dlib.uni-rostock.de/servlets/YearbookInquiry?docid=962>> , Vineta-Stadt Barth Geschichte der Stadt, Vineta, Stand der Forschung <http://www.stadt-barth.de/geschichte/vineta_ist_in_barth7.html>

[68] gl. [44] str 63.

[69] Vsekakor pa ne smemo zamenjevati zgodovinsko ali današnjo „politično“ pripadnost (danes napr. državljanstvo) z narodnostjo (etnično ali kulturno pripadnostjo), ki je prvenstveno dedna in pogojena z jezikom in navadami od rojstva . Oba, posebej na zahodu, popolnoma enačijo. Gl. npr. J. Šavli: The Vends and the Slavs <http://www.carantha.net/the_vends_and_the_slavs_.htm> . To je bil in je prvi vir problemov vseh večnarodnih (multietničnih) držav, posebej pa se odraža v problemih in odnosih tujih delavcev z domačini.

[70] U.S. Census Bureau, Population Division, International Programs Center: Historical estimates of World Population URL: <<http://www.census.gov/ipc/www/worldhis.html>>

[71] M. Alinei: Origini delle lingue d'Europa, Il Mulino, Bologna, 1996, 2000; The Paleolithic Continuity Theory on Indo-European Origins <<http://www.continuitas.com/>> , navajam:

...Also Slavic peoples and their languages existed in south-eastern Europe since the late Middle Stone Age (Mesolithic), resulting in exceptional stability of the Late Stone Age (Neolithic) cultures in the region (only they preserved the tell or mound-shaped structures), this clarifies the reason why differentiation between Slavic languages did not occur as opposed to the theory of presumed settlement of Slavs at the beginning of the Middle Ages...

*I have to commence by clearing **away** one of the most absurd consequences of the traditional chronology, namely, that of the 'arrival' of the Slavs into the immense area in which they now live. ... Today only a minority of experts support the theory of a late migration for the Slavs... because none of the variant versions of such late settlement answers the question of what crucial factor could possibly have enabled the Slavs to have left their Bronze-Age firesides to become the dominant peoples of Europe...*

The surmised 'Slavic migration' is full of inconsistencies. There is no 'northern Slavic language'; it is rather only a variant of the southern Slavic... The first metallurgic cultures in the Balkans are Slavic... and connected with Anatolia... Slavic presence in the territory, nearly identical to the one occupied by

them today, exists ever since the Stone Age... The Slavs have (together with the Greeks and other Balkan peoples developed agriculture... agriculturally mixed economy, typically European, which later enabled the birth of the Greek, Etruscan, and Latin urbanism. Germanic peoples adopted agriculture from the Slavs... The Balkans is one of the rare regions in which a real and true settlement of human groups coming from Anatolia is proven...

[72] Starinski jezikovni sledovi Lucijan Vuga <<http://www.revijasrp.si/knrevsrp/pogum2004-1/stari.htm>> , Radivoje Pesic. On the scent of Slavic autochthony in the Balkans. Radivoje Pesic <<http://p202.ezboard.com/Radivoje-Pesic-/fistorijabalkanafrm28.showMessage?topicID=11.topic>> , o razlagi starih napisov gl. В.А. Чудинов: Загадки славянской письменности, Вече, Москва 2002, <<http://chudinov.ru/ruskolani/1/>> , <<http://lindex.lenin.ru/Lindex3/Text/6350.htm>> , o arheoloških najdbah : Signs on Tartaria Tablets found in the Romanian folkloric art <http://www.prehistory.it/ftp/arta_populara01.htm> , Prehistory knowledge <<http://www.prehistory.it/>> , o prvih pisavah: H. Haarman: Early Civilization and Literacy in Europe, Mouton de Gruyter, Berlin, New York 1996; o najstarejšem pojasnilu znakov: T.D. Griffen: Deciphering the Vinca Script, Fanad <<http://www.geocities.com/Athens/Delphi/8610/>>

[73] Gl. [7], o frigijski napisih gl. A. Амброзић: Гордијев чвор, Пешић и синови, Београд 2004, prev. A. Ambrozic: Gordian Knot Unbound. Cythera Press, Toronto 2002.

[74] K tem so pripisovali tudi napise na negovskih čeladah. Leta 1941 so nemški okupatorji hoteli postaviti celo spomenik prvem "germanskem napisu" v Negovi. Sedaj so na zahodu poslali te napise med italske, etrursko-venetske ipd. napise, Borovega dela [7] pa sploh ne upoštevajo. Zanimivo je, da so nemški zgodovinarji (v nesoglasju z danskimi) proglasili za enega najstarejših ali pa najstarejši „germanski“ runski napis, napis na zaponki iz Vimose. Tega so prepisali kot **aadagas(u) / laasauwija** /?????. Takoj sta razvidni naši besedi *lasa* (lasje) in *uvija*. V nekih drugih prepisih pa tudi beseda *viha*. Danske runeinnskrifter med eldre runer <http://www.arild-hauge.com/danske_runeinnskrifter1.htm> <<http://www.arild-hauge.com/arild-hauge/de-rune-vismose-buckle.jpg>>

Gl. tudi *Ergänzungsbände zum Reallexikon der germanischen Altertumskunde: Band 10: Runische Schriftkultur in kontinental-skandinavischer und -angelsächsischer Wechselbeziehung* ; M. Stocklund : *Von Thorsberg nach Haithabu*; . hrsg. von Klaus Düwel , Berlin [etc.] : de Gruyter, 1994 , str. 102
Band 15: *Runeninschriften als Quellen interdisziplinärer Forschung*; E.H. Antonsen: *On runological and linguistic evidence for dating runic inscriptions* hrsg. von Klaus Düwel; Berlin [etc.] : de Gruyter, 1998, str. 29, 702

[75] Gl. [72] Chudinov, <<http://public.kubsu.ru/~usr02898/sl14.htm>> <<http://chudinov.ru/runica-and-the-alphabet-writing/>> , <<http://www.dazzle.ru/spec/riap.shtml>>

Z. Kulundžic: *Zgodovina knjige*, DZS Ljubljana 1967, str. 150

[76] Thietmar Mersenburgensis *Chronicon*, VI, pgl.17 : *Quamvis autem de hiis aliquid dicere perhorrescam, tamen, ut scias, lector amate, vanam eorum supersticionem inanioremque populi istius executionem, qui sint vel unde huc venerint, strictim enodabo.*

Nemški prevod:

Ueber sie zu berichten ist mir ein Greuel; doch musset du, lieber leser, den eitlen Aberglauben und noch sinnloseren Kult dieses Volkes kennen, ich will deshalb kurz erklaeren, wer sie sind und woher sie kommen.

Gl. tudi <<http://oit.boisestate.edu/sknox/thesis/>>

F. Curta: *Slavs in Fredegar and Paul the Deacon: medieval gens or "scourge of God"*, *Early medieval Europe*, 6(2), 141-167, <<http://www.clas.ufl.edu/users/fcurta/Slavs.pdf>> , gl. zaključek:

In conclusion, Fredegar and Paul the Deacon may have been the first among medieval historians to assign Slavs a place in History. Theirs was an attitude combining interest for the origins of the Slavic gens with the perception of the Slavs as an instrument of divine punishment. It is on this basis that

Helmold of Bosau, Adam of Bremen, and Thietmar of Merseburg would later construct their image of Wends.

[77] gl. [44] str. 164

[78] Tu ne pomaga niti krčevito oklepanje *bukve* kot rešilne slamke za dokaz slovanske pradomovine SVEVLAD M. Budimir: Problem bukve

<http://www.svevlad.org.yu/knjige_files/budimir_problembukve.html>

[79] gl. [44] str. 155: „... *Je mar vprašanje etnogenetskih raziskav res tako brezupno?*“; o raziskavah s hidronimi gl. str.164.

[80] To mišljenje nihče tako dobro ne opisuje kot O. Spengler nacistični filozof s svojo s svojo favstično dušo. Celotna bahata, napihnjena in blebetava samohvala o lastni večvrednosti, edinstvenosti, “krojeneje lastne zgodovine”, stremljenje za “višjimi cilji”, lastni tehnološki dosežki itd. je pravzaprav mentaliteta mladostnika, ki se hoče uveljaviti, ki ni popolnoma prepričan v sebe in svoje sposobnosti, pa si skuša stalno dokazati svojo vrednost, obenem se počuti ranljiv in izgubljen brez svoje tolpe, kjer rad sprejme slepo poslušnost vodji. Je pravzaprav izraz podzavestnega manjvrednostnega kompleksa v deklarirani megalomaniji.

Razpr. 2: Jezikovne stalnice

<i>cl</i>	<i>u</i>			<i>1</i>	
<i>escl</i>	<i>u</i>			<i>1</i>	
<i>escl</i>	<i>v</i>			<i>1</i>	
<i>excl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>fl</i>	<i>v</i>			<i>1</i>	
<i>iscl</i>	<i>u</i>			<i>1</i>	
<i>sc</i>	<i>u</i>			<i>2</i>	
<i>sc</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>sc</i>	<i>v</i>			<i>2</i>	
<i>sc</i>	<i>v</i>			<i>1</i>	
<i>schl</i>	<i>v</i>			<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>b</i>			<i>2</i>	
<i>scl</i>	<i>b</i>		<i>us(?)</i>	<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>f</i>			<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>		<i>2</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>		<i>crus</i>	<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>			<i>32</i>	<i>sclau</i>
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n...</i>		<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>		<i>2</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>	<i>n</i>	<i>ns - s</i>	<i>1</i>	
<i>sc1</i>	<i>u</i>	<i>n</i>	<i>us*</i>	<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>		<i>s</i>	<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>u</i>		<i>us</i>	<i>2</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>2</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>6</i>	<i>sclaveni</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>		<i>s</i>	<i>1</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>			<i>239</i>	<i>sclavi</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>6</i>	<i>sclavini</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>		<i>t</i>	<i>n</i>	<i>1</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>ns-s</i>	<i>1</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>s</i>	<i>1</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>			<i>1</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>us</i>	<i>1</i>
<i>scl</i>	<i>v</i>			<i>us</i>	<i>4</i>
<i>scl</i>	<i>w</i>			<i>1</i>	
<i>sc</i>	<i>v</i>			<i>1</i>	
<i>sl</i>	<i>u</i>			<i>12</i>	<i>slau</i>
<i>sl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>		<i>1</i>	<i>slavani</i>
<i>sl</i>	<i>v</i>			<i>26</i>	<i>slavi</i>
<i>sl</i>	<i>w</i>			<i>2</i>	

<i>sl</i>	<i>w</i>			<i>s</i>	1	
<i>slc</i>	<i>v</i>				1	
<i>s-l</i>		<i>n</i>			1	
<i>zl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>			1	<i>zlaveni</i>
<i>sl</i>	<i>u</i>			<i>s</i>	1	
<i>sl</i>	<i>w</i>			<i>us</i>	1	
<i>al</i>		<i>n</i>			1	
	<i>av</i>			<i>r</i>	1	
	<i>g</i>		<i>th</i>		2	<i>gothi</i>
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l</i>	1	
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>s</i>	2	
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		2	
	<i>gu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>n</i>	1	
	<i>hunn</i>				1	
	<i>hun</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>hw</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>inm</i>		<i>d(?)</i>		1	
	<i>um</i>		<i>d</i>		1	
	<i>uu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l</i>	1	
	<i>uu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>s</i>	1	
	<i>uu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>uu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		2	
	<i>uv</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l</i>	4	<i>vandali</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l-c</i>	1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		2	<i>venedi</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>th</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>th</i>		2	<i>venethi</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		2	<i>venetiae</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		2	<i>vinidi</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>vu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>vu</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>vv</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	
	<i>vv</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		1	
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l</i>	5	<i>wandali</i>
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l-t</i>	1	
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>lus</i>	1	
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l-c</i>	1	
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		3	<i>wenedi</i>
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>us</i>	2	<i>wenedus</i>
	<i>w</i>	<i>m</i>	<i>d</i>		5	<i>wimodii</i>
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		1	

w	n	d		3	winedi
w	n	d	us	1	
w	n	th		1	
w	n	d		1	
w	n	d		26	winidi
w	n	d	n	1	
w	n	th		2	winithi
w	n	t		1	
w	nn	t	s	1	
w	n	d		2	winodi
wy	n	d		1	
w	n		ul	2	winuli

Razpredelnica 3: Kronološko najvažnejši primeri imen

(H)Enetoi, Henetoi, (Uenedai), Ouenetai	Homer (9. st. pr. n. št.) Herodot, (5. st. pr. n. št.), Polibius (2. st. pr. n. št.)
cluveni	v etruščanskem napisu na pyrgijskih zlatih ploščicah (6. ali 5. st. pr. n. št.), po razlagi M. Bora [12]; muzej Villa Giulia v Rimu.
(Eneje)	Dimitrij Skepsijski (2. st. pr. n. št.)
(V)Enete Veneti	Strabon (1. st. pr. n. št.)
Veneti	Julius Cezar (1. st. pr. n. št.)
Veneti	Tit Livij (1. st. pr. n. št.)
Venedi Veneade Venetulane (Eningija), Solvense	Plinij starejši (st. pr. n. št.)
Stavanoi, Soubenoi Uenedai	Klavdij Ptolomej (100-178)
Sklavajin	Armenec Moijzes iz Korene (407-433)
Venethi, Sclaueni, Antes, Vinidae	Jordanes (552)
Veneti	J. Bobbiensis (615)
Vinedi, Sclavi	Fredegar (7. Jh.), Isidor seviljski
Winuli, Vandali	Adam Bremenski, (11. st.)
Vandale , Wende ,Winule	Helmold (12. Jh.)
Vandali	Wincenty Kadlubek (12. st.)
(Eneja)	Heimskringla, Kronika norveških kraljev(12. st.)
Vandali	Miersuae Chronicon (13. st.)
Wandali, Wendi	Albert Crantz (15. st.)
Slau, Wandali	Thomas Kantzow (1505-1542)
Wendi, Veneti , Sklaveni	Christophorum Entzelt von Saluelt (16. st.)
Wandali, Sclaven, Wenden	Sebastian Münster (16. st.)
Heneti, Sloveni	Antol Vramec (16. st.)
Henete, Vene(d)te, Vinde, Vandale, Slovani	Adam Bohorič (16. st.)
Venete, Vende, Vandale	Mavro Orbin (16. st.)
Wenden, Sclaven, Wandalen	Janez Vajkard Valvasor (1689)
Seljabe	anonimni: Hodud al-'âlam (ung. 982)
Sglau or Sglou	perzijski zemljepis
Saklab, Sakalib, Saqaliba, as-Saqaliba, Saqlab, Siqlab, Saqlabi	patriarh Mihael Sirijec(1166-1199)
Slavije, Slavijun	arabsko: al-Ya'qubi, Ibn Hurdadbeha
Vendek	arabsko; pozneje
Vene	madžarsko
Venäläinen	estonsko (<i>Rusi</i>)
Vindr	finsko (<i>Rusi</i>)
vena	staroislandsko
Vinedas, Veonedas	staroprusko (<i>ruščina</i>)
Vinida	staroangleško
	starovisokonemško

Razpr. 4: Jezikovne stalnice

<i>sl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>c,k</i>		<i>Slovenec</i>
<i>sth,skl</i>	<i>b,u</i>	<i>n</i>			<i>gr.</i>
<i>sth,skl</i>	<i>b</i>				<i>gr.</i>
<i>cl,sc,scl</i>	<i>u,v,b,w</i>				<i>lat.</i>
<i>sl</i>					
<i>cl,sc,scl</i>	<i>u,v,b,w</i>	<i>n</i>	<i>(t)</i>		<i>lat.</i>
<i>sl</i>					
	<i>u,v,b,w,</i> <i>gu,hu,h</i> <i>w</i>	<i>n,m</i>	<i>t,th,d</i>		<i>lat.</i>
	<i>(u)</i>	<i>n</i>	<i>t(d)</i>		<i>Homer,Her</i> <i>odot</i> <i>Pyrgi Tab.</i>
<i>cl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>			
		<i>n</i>	<i>j</i>		
		<i>n</i>	<i>t</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>	<i>l-n</i>	
<i>s-l</i>	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>s</i>		<i>Plinius</i>
<i>st</i>	<i>v</i>	<i>n</i>			
<i>skl</i>	<i>v</i>	<i>j-n</i>			
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>l-c</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>			<i>Jordanes</i>
		<i>n</i>	<i>t</i>		<i>Jordanes</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>th</i>		<i>Jordanes</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>t</i>		
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>			
	<i>w</i>	<i>n</i>	<i>l</i>		
<i>-skl</i>	<i>b(u)</i>	<i>n</i>			

<i>sth</i>	<i>b(u)</i>	<i>n</i>
<i>scl</i>	<i>(u)</i>	<i>n</i>
<i>skl</i>	<i>b</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	
<i>scl</i>	<i>v</i>	<i>n</i>
<i>sl</i>	<i>v</i>	

*Saxo,
Helmold*

<i>s-lj</i>	<i>b</i>			
<i>sgl</i>	<i>(u)</i>			
<i>s-kl</i>	<i>b</i>			
<i>s-q-l</i>	<i>b</i>			
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>k</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>		
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>l</i>	<i>n-n</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>r</i>
	<i>v</i>	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>s</i>